

Univerzita Palackého v Olomouci

Filozofická fakulta

Katedra slavistiky

Bakalářská práce

Polská kinematografie v historii

Letní filmové školy Uherské Hradiště

Polish Cinematography in the History of Summer Film School

Uherské Hradiště

VYPRACOVALA: Alžběta Čučová

VEDOUCÍ PRÁCE: Mgr. Jan Jeništa, Ph.D.

Olomouc 2017

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně a uvedla všechny použité prameny.

Olomouc, 03. 04. 2017

---

podpis

Především bych ráda poděkovala Mgr. Janu Jenišтови, Ph.D., za jeho nesčetné rady, podporu a trpělivost, které mi při psaní práce věnoval.

Mé velké díky taktéž směřují všem organizátorům Letní filmové školy Uherské Hradiště, a hlavně pak Petru Vlčkovi, který byl ochoten mi kdykoliv odpovědět na všechny mé otázky.

V neposlední řadě děkuji mé rodině a blízkým, bez jejichž podpory by tato práce nevznikla.

---

podpis

OBSAH

1	ÚVOD	5
2	VZNIK A VÝVOJ LFŠ UHERSKÉ HRADIŠTĚ.....	7
3	ÉRA LFŠ UHERSKÉ HRADIŠTĚ V LETECH 1992–2004	9
3.1	SHRnutí PRVNÍ ÉRY LFŠ UHERSKÉ HRADIŠTĚ (1994–2007).....	22
4	ÉRA LFŠ UHERSKÉ HRADIŠTĚ V LETECH 2008–2016	24
4.1	ZMĚNA VE VEDENÍ FESTIVALU.....	24
4.2	ZASTOUPENÍ POLSKÉ KINEMATOGRAFIE V PROGRAMOVÉ SKLADBĚ LFŠ UHERSKÉ HRADIŠTĚ (2008–2016).....	28
5	ZÁVĚR	41
6	BIBLIOGRAFIE	43
7	SEZNAM OBRÁZKŮ	46
8	SEZNAM PŘÍLOH	47
9	PŘÍLOHA 3.....	48
10	ANOTACE	50

1 ÚVOD

Polský film není v České republice moc známý a co do oblíbenosti, taktéž nezaplňuje přední místa v žebříčcích. Nenapomáhá tomu ani fakt, že české televize, ať už veřejnoprávní či komerční, polskou filmovou tvorbu do svého programu příliš nezařazují. Pro alespoň částečné povědomí o tom, co se děje v polském světě kinematografie, slouží v České republice různorodé filmové festivaly. Největší přehlídkou polských filmů je festival nesoucí název Kino na hranici. Dále pak můžeme zmínit např. MFF Karlovy Vary, či nesoutěžní festival Letní filmová škola Uherské Hradiště.

Tématem bakalářské práce je tedy Letní filmová škola Uherské Hradiště (dále jen LFŠ). Jedná se o největší český nesoutěžní filmový festival celovečerních a krátkometrážních filmů nejrůznějších témat a žánrů. Uherské Hradiště, menší historické město rozkládající se na Východní Moravě, hostí tuto přehlídku filmů už bezmála čtyřicet tři let. Z prvotních neveřejných ročníků, kdy se festivalu účastnilo jen několik desítek lidí, se stal každoroční fenomén, který naláká do Uherského Hradiště tisíce návštěvníků. Pořadatelem této velmi oblíbené kulturní akce je Asociace filmových klubů společně s mnoha partnery a sponzory. Už od počátku svého vzniku klade LFŠ důraz na výchovu odborné, ale i laické veřejnosti v oblasti filmu, ovšem nenucenou formou. V průběhu celého desetidenního filmového maratonu probíhají na několika místech kromě promítání snímků i nejrůznější odborné přednášky, zábavné workshopy a v neposlední řadě i diskuze s tvůrci filmů.

Jelikož je toto téma velmi obsáhlé a existuje jen poměrně málo materiálů k dané problematice, pokusila jsem se ji probádat a následně sepsat. Nicméně, nemám v úmyslu o LFŠ psát obecně, naopak se chci cíleně zaměřit na polskou sekci festivalu. Zmínit její postupný vývoj, změny v průběhu let, či alespoň částečně zmapovat promítané polské snímky. Dále bych chtěla objasnit celý proces vzniku polského programu, tzn., jak probíhá a na čem závisí samotný výběr filmů, komunikace s hosty a příprava doprovodného programu.

První část práce se tedy týká historie LFŠ s důrazem na polskou kinematografii od roku 1971 až po rok 2004. Popisují zde vznik festivalu, změny místa konání, ale např. i to, jaký dopad měla na LFŠ samotná doba, ve které probíhala. Jednoznačně je velmi zajímavé pozorovat, jak festival každoročně procházel změnami a vždy se snažil přijít s něčím novým a lákavým pro účastníky.

Druhá část se již konkrétně zaměřuje na polskou sekci LFŠ. Ukazuje na spojitost mezi vedením festivalu a programem. Odtajňuje jakési zákulisí akce, popisuje všechny fáze výběru snímků a seznamuje s prací dramaturga. Taktéž poukazuje na problémy, které se při přípravě tak velkého festivalu vyskytují anebo se vyskytnout můžou.

Práce si klade za cíl stát se stručným a jednoduše čitelným podkladem pro širokou veřejnost, jenž má kladný vztah k polské kinematografii. Pro lepší přehlednost je práce doplněna o jmenný rejstřík všech promítaných snímků na LFŠ Uherské Hradiště za období 2008–2016 a také o seznam jednotlivých filmových bloků ve stejném časovém úseku (tyto přílohy je přístupná pouze v elektronické podobě na CD, které je součástí této práce). Pro lepší autenticitu je pak práce dále doplněna o rozhovor se současným dramaturgem polské sekce Petrem Vlčkem. Tento rozhovor je do práce vložen v tištěné podobě.

2 VZNIK A VÝVOJ LFŠ UHERSKÉ HRADIŠTĚ

Festival LFŠ Uherské Hradiště se, stejně jako doba, ve které se odehrával, změnil během svého celého působení několikrát. Velké změny proběhly mj. ohledně místa konání i názvu celé přehlídky filmů.

Za vůbec prvního předchůdce se považuje tzv. nultý ročník s názvem Seminář filmových klubů, který se odehrával v malé obci Čimelice v Jihočeském kraji. Poté se tento seminář na dlouhou dobu usadil v Písku, kde akce setrvala i během – nejen pro milovníky filmu – velmi nepříznivého období normalizace. V průběhu roku 1971 se však objevuje změna v názvu, a to na Celostátní seminář pro členy filmových klubů. Jiná je taktéž filozofie seminářů. Totiž, tento festival začal být pro širokou veřejnost nepřístupný a účastnit se ho mohli pouze vedoucí filmových klubů.¹

Toto rozhodnutí se společně s názvem mění v roce 1975, kdy se, stále ještě v Písku, odehrál 1. ročník Letní filmové školy. Nicméně, od této chvíle tato divácky velmi oblíbená kulturní slavnost léta svůj název již nezměnila. Místa konání se však měnila neustále. Jako příklad můžeme uvést mj. města Hořovice, Strážnice, Světlá nad Sázavou, Trutnov či Jihlavu. Uherské Hradiště se mezi těmito městy taky někdy vyskytlo (konkrétně v letech 1981–1984, a v letech 1992–1996), přesto ale festival trvale zakotvil v Uherském Hradišti až v roce 1998.

V této době se polská kinematografie na festivalu příliš nevyskytovala. První zmínka o uvedení polského filmu pochází z roku 1969. Tehdy byl promítán snímek Andrzeje Wajdy *Všechno na prodej* (*Wszystko na sprzedaż*). Zmínku o kvalitě polského filmu můžeme taktéž najít v osmém ročníku Semináře. Pamětnice a účastnice LFŠ Tereza Brdečková to komentuje slovy: „(...) tehdy vynikající polský film (...) se v Písku studoval do hloubky.“² Brdečková se rovněž zmiňuje o využití polských titulků u tehdy zakázaných amerických filmů, které se promítaly i přes tehdejší zákaz úřadů.

Dále se polský film připomíná v letech 1982 snímkem *Vabank* (*Vabank*) režiséra Juliusze Machulského, sláva jeho filmů pokračuje i v roce 1984, kdy na LFŠ představuje svůj filmový hit *Sexmise* (*Seksmisja*). Dále pak v roce 1985 mohli diváci zhlédnout film Andrzeje Wajdy *Kanály* (*Kanał*). Na nějakou chvíli pak polská přítomnost na LFŠ utichá, aby se pak znovu představila se snímkem *Stav strachu* (*Stan strachu*) režiséra

---

¹ Veškeré informace o historii LFŠ převzaty z publikace: FIEDLER, Rudolf. *40 letních filmových škol 1964–2004 ve vzpomínkách a dobových ohlasech*.

² BRDEČKOVÁ, Tereza. Písek. In: FIEDLER, Rudolf. *40 letních filmových škol 1964–2004 ve vzpomínkách a dobových ohlasech*. s. 22–23.

Mateusze Kijowského. V roce 1990 pak s filmy *Poslední zvonění (Ostatni dzwonek)* od režisérky Magdaleny Łazarkiewiczové a *Výslechem (Przesłuchanie)* Ryszarda Bugajského.

3 ÉRA LFŠ UHERSKÉ HRADIŠTĚ V LETECH 1992–2004

„(...) návrat tradiční akce LETNÍ FILMOVÉ ŠKOLY zpět do okresního města. Tato celostátní akce určená všem milovníkům kvalitního filmu ztrácí charakter uzavřené akce určené pouze pracovníkům filmových klubů, ale stejně jako letošní festival v Karlových Varech se otevírá všem zájemcům. Program bude opět velice kvalitní, snahou pořadatelů je získat nejlepší filmy z Karlových Varů, objeví se i filmy z letošního Cannes a v retrospektivě se budete mít možnost seznámit se s nejlepšími filmy z Francie, Itálie, Německa, Polska, SNS...“³

Tímto sloupkem byl charakterizován začátek nové éry LFŠ ve Slováckých novinách. LFŠ nachází své stálé útočiště v Uherském Hradišti a hlavním promítacím místem se stává místní kino Hvězda. Dá se říci, že čím více se festival stává nekontrolovanou a veřejně přístupnou akcí, tím více mu to škodí. Vyplývá to i z prováděného výzkumu Marka Malůška, který ve své práci píše: „Po převratu v roce 1989 ztratila Letní filmová škola svůj charakter ‚zakázaného festivalu‘, pro návštěvníky přestala být výjimečná a postupně docházelo k oslabení účasti i kvality programu. (...) Hradiště nabízelo téměř ideální podmínky pro kvalitní filmové projekce, organizační zázemí, dostatečné ubytovací kapacity i blízkost koupaliště. Vznikal zde dojem, že se všechno návratem do Hradiště znovu oživí, a to bez větších problémů a invenční práce. Skutečnost byla ale zcela jiná. Program filmové školy v roce 1992 ještě vytvářel Národní filmový archív. Nepříliš zdařilá dramaturgie, špatná organizace a absence zajímavých hostů měly za následek velmi malou návštěvnost. Letní filmovou školu navštívilo v roce 1992 jen 250 účastníků. Svou roli zde sehrál i generační problém a dřívější charakter uzavřené akce, určené jen členům filmových klubů. Zájem z řad pomalu vymírajících klubistů byl ale malý.“⁴

V tomto roce se promítlo čtyřicet jedna snímků, z toho tři z polské produkce. Byl zde představen film Krzysztofa Kieślowského *Bez konce (Bez końca)*. Dalším filmem v pořadí, který mohli návštěvníci vidět, bylo dílo *Ferdydurke (Ferdydurke)*, pod nímž je podepsán režisér Jerzy Skolimowski. Posledním snímkem tohoto ročníku LFŠ z produkce Polska byl celovečerní film *Pevnost 13 (Fort 13)* režiséra Grzegorze Królikiewicze.

---

³ Filmové léto 1992. *Slovácké noviny*. 1992, 3(29), 1.

⁴ MALŮŠEK, Marek. *Fotografické výstavy na Letních filmových školách v Uherském Hradišti* [online]. Opava, 2008 [cit. 2016-11-09]. Dostupné z: <http://itf.cz/dokumenty/marek-malusek-fotograficke-vystavy-na-letnich-filmovych-skolach.pdf>. BAKALÁŘSKÁ TEORETICKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE. Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Institut tvůrčí fotografie. Vedoucí práce prof. PhDr. Vladimír Birgus.

Takový byl tedy průběh 18. ročníku LFŠ. Očividně se moc nevydařil a ztratil na oblíbenosti u návštěvníků. Nicméně, organizátoři se rozhodli nevzdat se a festival znovu nejenom oživit, ale i celkově omladit a přizpůsobit porevoluční, svobodné době plné optimismu a naděje. Změna dramaturgie, která musela změnit své smýšlení, se proto zdála být tím nejlepším krokem k záchraně LFŠ. Poprvé v historii festivalu bylo dáno určité téma, od kterého se odvíjely projekce. Do programu byl např. zařazen Zlatý fond české kinematografie a vybrané snímky studentů FAMU. Další neopomenutelnou věcí, která dala LFŠ novou naději byl koncept a image. Avšak největším zlomovým bodem bylo pozvání vůbec prvního zahraničního hosta do Uherského Hradiště. Všechna tato opatření měla vyústit v jedině: přilákat na filmovou přehlídku mladou generaci.

Léto roku 1993 tedy bylo pro LFŠ zásadní a rozhodující. Organizátoři dostali nápad pozvat britského filmového režiséra Petera Greenawaye. Toho se ujala Eva Kačerová, která měla potřebné kontakty. Vzpomíná na to následovně: „Napsala jsem tedy zvací dopis P. G. a k tomu přiložila velmi osobní dopis jeho asistentce – vylíčila jsem jí, jak je pro první ‚porevoluční‘ ročník LFŠ účast P. G. důležitá, jak je u nás P. G. filmovými fanoušky zbožňován, ačkoli skoro nikdo jeho filmy neviděl a jak to teď závisí jen na ní, jestli se jí P. G. podaří k cestě do UH přemluvit. Už se nedozvíme, jestli rozhodl tento dopis nebo jestli se P. G. rozhodl sám (matně si vzpomínám, že jsem mu mj. napsala něco jako ‚...pozdání do Cannes či Berlína dostává kdekdo, ale kolik režisérů se může pochlubit, že dostali pozvání do Uherského Hradiště?‘, nicméně faktem zůstává, že skutečně přijel a stal se prvním z celé řady velkých filmových osobností, které od té doby na LFŠ přijely.“⁵ Zahraniční host byl jedna věc, ovšem myslelo se i na větší komfort návštěvníků. Pro lepší plynulost programu bylo zřízeno jedno promítací místo navíc – kino Mír. Filmová nabídka byla taktéž pestřejší – hlavně, co se polské produkce týká. Představeno bylo celkem pět snímků od polských režisérů.

Na festivalu bylo představeno již poněkud starší dílo režiséra Grzegorza Królikiewicze – film z roku 1977 *Tančící jestřáb* (*Tańczący jastrząb*). Tento snímek dostal v roce 1977 Hlavní cenu poroty na polském filmovém festivalu v Gdaňsku.

Velká část z doposud uváděných filmů na LFŠ, byla poněkud ze starších let. Důvodem této skladby snímků byla snaha organizátorů o to, představit divákům taková filmová díla, která byla až do roku 1989 v ČSR zakázána. Tento směr festivalu – prolínání jak nových, tak i postarších snímků, je jedním z hlavních rysů festivalu.

---

⁵ KAČEROVÁ, Eva. Jak se loví Peter Greenaway. In: FIEDLER, Rudolf. *40 letních filmových škol 1964–2004 ve vzpomínkách a dobových ohlasech*. s. 72.

Dále diváci mohli zhlédnout film režiséra Andrzeje Baraňského *Venkovská žena (Kobieta z prowincji)*. Následují *Provincční herci (Aktorzy prowincjonalni)* celosvětově známé režisérky Agnieszky Hollandové a *Člověk z... (Człowiek z...)* Konrada Szolaňského. Opět se zde objevuje známé jméno – Andrzej Wajda a jedno z jeho nejvýznamnějších filmových děl *Popel a dýmant (Popiół i diament)* z roku 1958. Dodejme, že tyto snímky spadají do tzv. Kina morálního neklidu. Tento proud se v polské kinematografii prosadil během 70. a 80. let.

Rok 1994 přinesl jubilejní 20. ročník LFŠ. Festival se stává čím dál žádanějším kulturním počinem především u mladých lidí. Počet návštěvníků se zvyšuje a v tomto roce je zaznamenáno na 600 účastníků. Slovácké noviny informují o změnách v organizaci LFŠ: „Dramaturgie i organizace celé akce na základě zkušeností z loňska doznávají některých významných změn. Jubilejní ročník má program rozdělený do jednotlivých cyklů.“⁶ Přesněji to je dvanáct cyklů a promítáno bylo devadesát snímků. Taktéž se v novinovém sloupku dočteme informaci o významných hostech: „Účastníci letošní filmové školy se mohou těšit na (...) osobnosti zvučných jmen, jako například: Jan Troell, Lindsay Anderson, Goodfrey Reggio, Grzegorz Królikiewicz...“⁷

Królikiewicz zde představil svou novinku z roku 1993 – drama *Případ Pekosiňského (Przypadek Pekosińskiego)*. Dále zde polskou filmovou scénu zastupovaly snímky jako *Janek Vodník (Jańcio Wodnik)* Jana Jakuba Kolského, *Nezvaná (Konopielka)* a *Život Matouše (Żywot Mateusza)* Witolda Leszczyňského, či trilogie filmů Krzysztofa Kieślowského: *Tři barvy – Bílá (Trzy kolory: Biały)*, *Tři barvy – Červená (Trzy kolory: Czerwony)*, *Tři barvy – Modrá (Trzy kolory: Niebieski)*.

21. ročník hladce navázal na úspěšný předchozí rok festivalu. Vedení se znovu ujímá Asociace českých filmových klubů ve spolupráci s Národním filmovým archivem v Praze a Městskými kiny v Uherském Hradišti. Slovácké noviny sdělují, že se diváci, jejichž počet stoupl na celých 700, opět mají na co těšit. Promítáno bylo celkem osmdesát celovečerních filmů a padesát krátkometrážních. Rozdělení jednotlivých cyklů se taktéž mění. Z původních dvanácti se jejich počet zvýšil na patnáct. Novinky jsou následující: Hudba a film, Surrealismus a film a v neposlední řadě blok Africký film. Navíc, jak sám tehdejší ředitel LFŠ Jiří Králík (v čele vedení festivalu od r. 1993 do r. 2007) pro Slovácké noviny říká: „(...) organizace posledních dvou ročníků byla nejtěžší, neboť oproti letům minulým, kdy byly promítány pouze filmy

⁶ (háj). Letní filmová škola zahajuje. *Slovácké noviny*. 1994, 5(57), 1.

⁷ (háj). Letní filmová škola zahajuje. *Slovácké noviny*. 1994, 5(57), 4.

ze zásob Národního filmového archivu, se nyní objevují i filmy zahraniční.⁸ Nicméně, jedno zklamání tento ročník přece jen přinesl. Slovácké noviny to komentují slovy: „(...) ztroskotaly snahy organizátorů o získání amerického komika a satirika Woodyho Allena.“⁹

Co se však polské kinematografie týká, tento ročník byl velmi slabý. Promítнутy byly pouze dva polské filmy. První z nich, psychologické drama režisérky Magdaleny Łazarkiewiczové, neslo název *Poslední zvonění (Ostatni dzwonek)*. Doplňme, že *Poslední zvonění* bylo na festivalu uvedeno již v roce 1990. Druhým snímkem v pořadí byl *Vnitřní život (Życie wewnętrzne)* režiséra Marka Koterského.

LFŠ v roce 1996 přála polské sekci o poznání více. Největším trhákem byl bezpochyby film Marka Piwowského *Rejs (Rejs)*. Tento archivní a v Polsku kultovní snímek byl natočen v 60. letech. *Rejs* navazuje, co se týká jeho estetické stránky, na Československou novou vlnu. Dalšími promítanými filmy se staly *Rok klidného slunce (Rok spokojnego słońca)* Krzysztofa Zanussiho a drama *Jizva (Blizna)* od Krzysztofa Kieślowského.

Jestliže se zaměříme na program festivalu blíže, nesmíme opomenout jednu věc. Tou je neustálá snaha dramaturgů o systematické představování starší tvorby i novinek z daného roku od světově známého režiséra Krzysztofa Kieślowského. Totéž se dá říci i o dalších polských autorech (např.: A. Hollandová, K. Zanussi aj.).

Pokud shrneme 22. ročník festivalu jako celek, opět je nutno uvést fakt, že oblíbenost u pozvaných hostů a návštěvníků prudce roste (návštěvnost se zvýšila na 1 200 účastníků). V neposlední řadě se připomíná také jedinečnost hradištského festivalu. To dokládá i výpověď jednoho z několika set návštěvníků, Tomáše Seidla: „(...) Letní filmová škola již ztratila příchut' ‚zakázaného ovoce‘ – přesto tady byla stále možnost zhlédnout filmy, které před listopadem nebylo možné nikdy a nikde vidět.“¹⁰ Ano, jednotlivé snímky – ať už z domácí či zahraniční produkce – byly již tradičně promítány v několika různorodých cyklech. Konkrétně byl tento ročník rozdělen do jedenácti cyklů (mj. cykly Setkání s kýčem, Hudba a film, Filmové osobnosti atd.).

Rok, konkrétně léto 1997, bylo pro Uherské Hradiště velmi kritické. Téměř celou Moravu postihly zničující záplavy a bohužel se nevyhnuly ani tomuto městu. Bylo jasné,

---

⁸ Roman Fojta. DRŽITELÉ OSCARŮ V HRADIŠTI. *Slovácké noviny*. 1995, 5(57), 1.

⁹ *Ibidem*.

¹⁰ SEIDL, Tomáš. In: FIEDLER, Rudolf. *40 letních filmových škol 1964–2004 ve vzpomínkách a dobových ohlasech*. s. 78.

že se tato filmová událost léta nemůže odehrát v místě svého tradičního konání. Pouhý týden před vypuknutím uvítacího slavnostního ceremoniálu organizátoři rozhodli o přesunu LFŠ do Jihlavy. V tomto velmi krátkém čase musela být zařízena promítací místa a samozřejmě ubytovací zázemí pro téměř 1 500 nedočkavých návštěvníků. Nakonec se vše stihlo v řádném termínu a milovníci filmů mohli opět zhlédnout sto dvacet celovečerních a sto sedmdesát krátkometrážních snímků. Důkaz, že se obsahová stránka LFŠ nezměnila, najdeme i v rozhovoru s tehdejším ředitelem festivalu Jiřím Králíkem. Ten na otázku, zda se přesunem změní program, razantně odpovídá: „V žádném případě. V Jihlavě mají všechna kina dovolenou, takže jsme se strefili do ‚správného termínu‘. I ubytovací kapacitu se nám podařilo zajistit. Náš organizační tým se přesunuje celý, takže zůstává jediný problém: (...) jak Letní filmovou školu Jihlava přijme. (...)“¹¹ Zajímavostí taky je, že v tomto roce byl poprvé vydán katalog LFŠ.

Hlavními tématy festivalu se staly Film a literatura a Film a náboženství. Co se týká zástupců polského filmu, v programu tohoto „improvizovaného“ ročníku se objevila pouze dvě jména. Zprvč Jerzy Kawalerowicz s filmem *Austeria (Austeria)* jako zástupce bloku Film a literatura. Totiž, snímek *Austeria* je slavnou adaptací románu Juliana Strykowskiho. Následuje Filip Bajon, se svým historickým dramatem *Magnát (Magnat)*.

V roce 1998 v polské sekci nejvíce zazářilo jméno Andrzeje Wajdy. Byly promítány tyto snímky: drama *Umarła klasa* (český ekvivalent není k dispozici), po němž následovalo další drama *Veselka (Wesele)* či historické drama *Člověk z mramoru (Człowiek z marmuru)*. Wajdowi pak zdárně sekundovala Agnieszka Hollandová a její *Provinční herci (Aktorzy prowincjonalni)*. Dále se v programu objevila jména jako Jan Jakub Kolski či Jerzy Skolimowski.

Dodejme, že námět filmů se dotýká tématu Film a divadlo (viz níže), a proto byla tato díla do programu zařazena. Navíc, co se týká jmen jako Jan Jakub Kolski či Jerzy Skolimowski, patří tyto osobnosti polského filmu ke stálícím LFŠ. Např. J. Skolimowski se objevil na LFŠ už v roce 1992 a jak bude dále patrné, objevuje se i v následujících ročnících.

Od roku 1998 se LFŠ opět vrátila do města Uherské Hradiště. Festival se neustále rozrůstal, proto se promítalo nejenom v kině Hvězda a v kině Mír. Další, mírně improvizovaná místa k promítání byla zřízena ve Slovácké boudě, Klubu kultury

---

¹¹ Miroslav Potyka. Záplavy vystěhovaly Letní filmovou školu. *Slovácké noviny*. 1997, 7(59), 12.

a také ve Slovákém divadle, jež se staly projekčními sály LFŠ natrvalo. V jednotlivých cyklech festivalu se objevil mj. blok Film a divadlo. Z toho důvodu mohli účastníci navštívit i několik divadelních představení, což bylo neobvyklé zpestření už tak nabitého programu. To dokládá i článek ve Slovákých novinách: „Program je tradičně rozdělen do několika cyklů, plánuje se uvedení sto dvaceti celovečerních a sto krátkometrážních filmů, nejméně atraktivnější tituly budou opakovány. Nejrozsáhlejší je cyklus Film a divadlo, v němž bude uvedena tvorba významných filmových režisérů, kteří úspěšně režírují i divadlo (P. Brook, A. Wajda, I. Bergman) (...).“¹²

S rokem 1999 přišel i jubilejní 25. ročník LFŠ. Slováké noviny o akci informovaly více než kdy jindy. Jak se můžeme dočíst v jednom sloupku z několika, vyšel najevo jeden menší problém z předešlého ročníku. Potvrdilo se, že kvantita nerovná se vždy kvalitě. Slováké noviny přicházejí s faktem, že 24. ročník přinesl sice velké množství filmů, doprovodných akcí a návštěvníků, ale zároveň i velký chaos a stížnosti. Proto se organizátoři rozhodli pro změnu. Ředitel festivalu situaci komentuje slovy: „Úroveň filmů byla sice velmi vysoká, ale příliš velký počet filmů a nedostatečná informovanost účastníků mnohdy vedly k chaosu a ztrátě ‚pohodovosti‘ celé akce.“¹³ Z tohoto důvodu diváci viděli jen okolo 200 filmů, atraktivní novinkou byl taktéž simultánní překlad filmů pro větší autenticitu a prožitek z promítání a rovněž se uskutečnilo více přímých setkání diváků s filmovými tvůrci. Promítací místa zůstala nezměněná a návštěvnost se pohybovala na hranici 1 100.

Filmová nabídka byla velmi pestrá a pro účastníky určitě lákavá; velký úspěch u diváků sklidily zahraniční i české filmy, např. *Pelíšky* nebo *Ostře sledované vlaky*. Co se ovšem týká výčtu polských filmů, není příliš obsáhlý. Na jubilejním ročníku se totiž objevily pouze dva tituly z polské produkce. Jednalo se o komediální drama *Šilhavé štěstí* (*Zezowate szczęście*) režiséra Andrzeje Munka pojednávající o člověku, jež se chce zalíbit mocným. Dále pak snímek Jacka Bromského *S pánem bohem za pecí* (*U Pana Boga za piecem*). Nutno dodat, že filmové dílo *S pánem bohem za pecí* získalo celkem šest ocenění (mj. Złote Lwy – za nejlepšího režiséra, za nejlepší scénář, za nejlepší vedlejší mužskou roli aj.).

Uvedení snímku *Šilhavé štěstí*, jež bylo natočeno v roce 1960 – tedy těsně po válce, souvisí s jedním z filmových cyklů tohoto ročníku. Tím byl Film a XX. století. Naproti tomu dílo Bromského *S pánem bohem za pecí* bylo tehdejší novinkou z roku 1998. Jeho

---

¹² Miroslav Potyka. LFŠ začne 24. července. *Slováké noviny*. 1998, 8(60), 9.

¹³ Petr Čech. Startuje letní filmový maraton. *Slováké noviny*. 1999, 9(61), 2.

velký úspěch dosvědčuje i výčet získaných ocenění. Je tedy očividné, že se dramaturgie festivalu snažila diváky seznámit jak se stálicemi polské kinematografie, tak zároveň i se snímky současnými.

Nové milénium nepřineslo LFŠ prakticky žádné změny. Počet akreditovaných se opět pohyboval okolo 2 000, ale i tak tu byla snaha o stále zvyšování komfortu pro návštěvníky festivalu. Novinka z jubilejního ročníku – sluchátka se simultánním tlumočením – se taktéž osvědčila, a proto ji organizátoři opět nabízeli k neotitulkovaným snímkům. V tomto ročníku se objevily následující programové cykly: Film a mystifikace, Film a klaun, Mím a komik a dále pak již tradiční, které se objevují každoročně. Vzhledem k výše uvedeným cyklům bylo tematicky postaveno v Uherském Hradišti cirkusové šapitó. O tomto netradičním kroku informovaly již známé Slovácké noviny. Činnost festivalu okomentoval i Ladislav Šupka, politik a tehdejší patron LFŠ. Ten „vyjádřil potěšení nad tím, že o filmovou školu je stále tak velký zájem, a to i přesto, že se koná bezprostředně po festivalu v Karlových Varech.“¹⁴ Do Uherského Hradiště přijeli jako každý rok významní hosté a pro účastníky byl opět připravený rozmanitý doprovodný program. Ten byl samozřejmě sladěn s tématy filmových cyklů, a tudíž byl mj. pozván fotograf Jaroslav Novotný. Ten ve foyeru kina Hvězda vystavoval soubor fotografií nesoucí název *Cirkus*.

Fanoušek polské kinematografie si ani na tomto ročníku festivalu nepřišel na své. Promítnuty byly opět pouze dva polské filmy. První, nesoucí název *Dějiny filmu v Popielavách (Historia kina w Popielawach)* od režiséra Jana Jakuba Kolského. Dále bylo na LFŠ představeno filmové dílo režiséra Felikse Falka *Předtanečník (Wodzirej)*.

A opět se tu opakuje obdobná situace jako na předchozím ročníku. *Předtanečník* je zde v roli zástupce starších, avšak skvostných polských filmových děl, navíc představitel tzv. Kina morálního neklidu. Je taktéž spjatý s filmovým blokem ročníku Film a tanec. Na straně druhé se divákům představuje nový snímek z roku 1998 *Dějiny filmu v Popielavách*. Účastníci mají tedy možnost komparace mezi jednotlivými obdobími polského filmu.

Následující 27. ročník LFŠ filmům z polské produkce nepřál už vůbec. V programu se totiž objevil jediný snímek polského režiséra Krzysztofa Tchórzewského *Cosi fan tutte (Cosi fan tutte)*.

---

¹⁴ (ak). Mladí filmoví nadšenci se sešli pod šapitó: V Uherském Hradišti byl zahájen 26. ročník Letní filmové školy. *Slovácké noviny*. 2000, **10**(61), 1.

Z druhého pohledu se dá naopak říci, že se festival ve všech dalších ohledech čím dál více zdokonaloval a rozvíjel. Myslelo se daleko více i na neakreditované návštěvníky – zvýšil se počet veřejných projekcí, např. projekce na Masarykově náměstí nebo ve Smetanových sadech. Novinkou byla i možnost zaslání přihlášek přes e-mail. Obecně rozvoj informačních technologií přispěl k prudkému nárůstu účastníků, vždyť v tomto roce jich bylo zaznamenáno více než 3 000.

„Letní filmová v Uherském Hradišti nutně zaujme rozsahem svého programu (...) a především vysokou kvalitou předkládaných snímků. (...) Kvalita je, zdá se, zatím podstatně vyšší, než jaká byla na letošním filmovém festivalu v Karlových Varech a určitě i na nedávném festivalu v Trenčianských Teplicích. (...) Účelem školy není divákům předkládat nutně jen to nejnovější, promítají se i četná klasická díla, která prošla prověrkou času. Takto obrovský podnik se, předpokládám, nemůže obejít bez občasných drobnějších technických a organizačních zádrhelů. Technická kvalita promítání není ve všech případech nejdokonalejší. (...) Některé veřejné debaty zejména českých odborníků byly zklamáním, např. debata o filmu a opeře (...) měla problémy s tlumočením a přítomní nakonec neřekli nic podstatného (...).“¹⁵ Těmito slovy komentoval průběh či plusy a mínusy LFŠ Jan Čulík.

Roky 2001–2002 nepřinesly festivalu žádnou změnu, rovněž polské snímky byly vytlačovány jinými. Naproti tomu rok 2003 byl, co se týká, zastoupení polské produkce na LFŠ, velmi plodný. 29. ročník totiž poskytl divákům možnost zhlédnout celkem osm snímků z Polska. Co se novějších snímků týká, promítnuta byla dvě díla Lecha Majewského: několikrát oceněný snímek *Angelus (Angelus)* z roku 2001 a biografické drama z roku 1999 *Wojaczek (Wojaczek)*. Dále mohli diváci shlédnout novinku režiséra Krzysztofa Zanussi *Život jako smrtelná choroba přenášená pohlavní cestou (Życie jako śmiertelna choroba przenoszona drogą płciową)*. Naopak, pokud se zaměříme na starší filmografii, můžeme z programu vyčíst tituly jako např. *Březový háj (Brzezina)* Andrzeje Wajdy, dále pak *Krátký film o zabíjení (Krótki film o zabijaniu)* v režii Krzysztofa Kieślowského či krimi drama *Skrz naskrz (Na wylot)* Grzegorze Królikiewicze. Navíc, po sedmi letech do Uherského Hradiště zavítali i polští hosté. Byli to již výše zmínění Lech Majewski spolu s Krzysztofem Zanussim.

---

¹⁵ ČULÍK, Jan. Letní filmová škola: většinou vynikající filmy, trochu chaotická organizace. In: FIEDLER, Rudolf. *40 letních filmových škol 1964–2004 ve vzpomínkách a dobových ohlasech*. s. 100–101.

Při této příležitosti zde Krzysztof Zanussi obdržel, jako vůbec první zástupce Polska, Výroční cenu AČFK za „osobní umělecký přínos evropské kinematografii.“¹⁶ Tato cena, jež je udělována Asociací českých filmových klubů, byla poprvé předána v roce 2000.

Během ceremoniálu se představilo již zmíněné drama z roku 2000. Dodejme, že v této době bylo zvyklostí promítnout pouze jeden aktuální snímek autora, zatímco v současnosti je situace jiná. Totiž, na počest oceňovaného je sestaven přehled celé jeho dosavadní tvorby.

Desetidenní festival nabídl celkem 184 celovečerních a 215 krátkých filmů. Hlavními tématy 29. ročníku byly Mexický film, Film a smrt a také Film a básník. K tématu Film a básník byla připravena série dokumentů a filmů o českém básníkovi a písničkáři Karlu Krylovi. Ovšem nejen tento blok se stal lákadlem pro diváky. Taktéž byl připraven velmi pestrý program složený z koncertů, přednášek i výstav. Již tradičně se uskutečnilo slavnostní udílení výročních cen AČFK.

„Koncem července se již potřicáté uskuteční Letní filmová škola v Uherském Hradišti. Hlavními tématy jubilejní přehlídky budou pohádky, dětské filmy a čínská kinematografie. Pořadatelé připravili řadu novinek.“¹⁷ Těmito úvodními slovy začíná článek na zpravodajském portále iDNES.cz, který informuje o 30. ročníku LFŠ. Z článku je možné vyčíst i to, že slavnostní ročník se zaměřil spíše na celovečerní filmy – i když na úkor těch krátkometrážních. V neposlední řadě připravili organizátoři několik novinek. Jak informuje Králík, zaprvé se zavedl překlad filmů do angličtiny, a to z důvodu neustále přibývajících zahraničních hostů. Navíc byly spuštěny oficiální webové stránky festivalu, což přispělo k větší atraktivitě a propagaci školy.

Programová nabídka se skládala mj. i ze sedmi filmů z polské produkce. Promítaly se snímky Macieje Dejczer – *300 mil do nebe (300 mil do nieba)* – úspěšný film oceněný čtyřmi cenami. Také se na filmovém plátně objevilo drama režisérky Doroty Kędzierzawské *Vrány (Wróny)*. Dále mohli diváci zhlédnout díla Wojciecha Marczewského, Andrzeja Jakimowského či Jerzyho Bogajewicze. Co se hostů týká, pozvání do Uherského Hradiště přijal polský režisér a dokumentarista Marcel Łoziński. Nicméně, v programu se neobjevil ani jeden jeho snímek.

---

¹⁶ VÝROČNÍ CENY AČFK. In: *Katalog 33. Letní filmové školy Uherské Hradiště*. s. 21.

¹⁷ Filmovou školu oživi čínské filmy. *IDNES.cz: Kultura* [online]. 2004,1 [cit. 2017-01-16]. Dostupné z: http://kultura.zpravy.idnes.cz/filmovou-skolu-ozivi-cinske-filmy-d5t-filmvideo.aspx?c=A040615_113915_filmvideo_gra.

Rok 2005 a s ním i 31. ročník LFŠ se nesl především ve znamení Irského filmu a kultury. Ovšem vedle bloku zaměřeného na tuto problematiku se v hlavní programové nabídce objevil cyklus nesoucí název Vlajka vzpoury. Jak je uvedeno v katalogu 31. LFŠ, „název tohoto cyklu je převzat z knihy slavného polského kritika Jerzyho Toeplitze *Kam spěje nový americký film (Nowy film amerykański)*.“¹⁸ Blok je zaměřen na touhu člověka po lepším zítřku: na plnění si přání a překonání sebe samého. Ukazuje velké revoluce, ale i zdánlivě malé a nicotné revolty jednotlivců. Z toho důvodu se na seznamu filmů, které byly promítány v rámci bloku, objevily následující filmy. Diváci měli možnost zhlédnout hned tři celovečerní snímky polského režiséra Andrzeje Wajdy. Jedním z nich bylo drama *Člověk z mramoru (Człowiek z marmuru)*. Tento protisocialistický snímek rovněž myšlenkově tíhne, k již dříve zmíněné, generaci Kina morálního neklidu. Následovalo pokračování *Člověk ze železa (Człowiek z żelaza)* a dále pak snímek *Danton (Danton)*. Všechna tato dramata mají jeden společný znak: revoluci a vzpouru. Další polská jména, která se objevila v rámci tohoto bloku, byla: Krzysztof Zanussi a jeho *Ochranné zbarvení (Barwy ochronne)* z roku 1977 či politické drama *Výslech (Przesłuchanie)* Ryszarda Bugajského. Polská kinematografie byla obsažena i v bloku Filmová revolta. Revolta ukazuje takové tvůrce filmů, kteří se nějakým způsobem odklonili od tradiční tvorby. Zde se opět objevilo jméno Andrzeje Wajdy a spolu sním i jedno z jeho nejvýznamnějších klasických děl *Popel a dýmánek (Popiół i diament)*. V tomto případě se odlišnost typická pro díla zařazená ve Filmové revoltě projevila ve „(...) využití prvků moderní filmové řeči.“¹⁹

Fanoušky polských filmů a kultury taktéž určitě potěšil i doprovodný program. Organizátoři festivalu vyhlásili 25. červenec polským dnem a připravili mnoho akcí. Nutno dodat, že se polský den stal na LFŠ již každoroční tradicí. Mimo projekcí polských snímků to byl např. i workshop s režisérem Krzysztofem Zanussim. V rámci workshopu se exkluzivně promítal „(...) biografický dokument věnován tvorbě K. Zanussiho, natočený k jeho jubileu a ukázky jeho práce se studenty.“²⁰ V neposlední řadě se Andrzej Wajda představil (i když ne osobně) ve zcela odlišném světle, když se v Galerii Slováckého muzea uskutečnila vernisáž jeho uměleckých děl s názvem *Kresby*. Dalšími významnými hosty, kteří do Uherského Hradiště zavítali, byl režisér Andrzej Żulawski nebo polská herečka Krystyna Jandová. V neposlední řadě převzal z rukou organizátorů

---

¹⁸ Vlajka vzpoury. In: Katalog 31. Letní filmové školy Uherské Hradiště. s. 18.

¹⁹ Popel a dýmánek. In: Katalog 31. Letní filmové školy Uherské Hradiště. s. 62.

²⁰ Workshop s Krzysztofem Zanussim. In: Katalog 31. Letní filmové školy Uherské Hradiště. s. 271.

Výroční cenu AČFK, za osobní umělecký přínos evropské kinematografii, polský režisér Andrzej Żulawski. Spolu s ním AČFK udělila tuto cenu i Piotrowi Kotowskému (organizátor Letní filmové akademie ve Zwierzyni) za dlouholetou spolupráci při zajišťování LFŠ a též Waldemaru Piątekowoy (ředitel Filmoteky Narodowe Warszawa) za dlouholetou spolupráci při zajišťování LFŠ.

Nelze si nevšimnout, že na tomto ročníku byla polské kinematografii věnována větší pozornost, než kdy jindy. Rovněž pozorujeme, že do Uherského Hradiště zavítalo mnoho významných hostů z Polska. Tato změna je zapříčiněna změnou ve vedení dramaturgie polské sekce. Ta následně začíná pracovat na zviditelnění polské kinematografie na festivalu.

32. ročník LFŠ v roce 2006 přinesl v oblasti pořádání akce velké změny. „Od prosince 2005 se stala hlavním pořadatelem LFŠ Asociace českých filmových klubů. Toto občanské sdružení metodicky řídí síť filmových klubů od roku 1964 a nedílnou součástí této metodické pomoci bylo i pravidelné organizování LFŠ (od roku 1964). V letech 1997–2005 tuto akci spolupořádala s městem Uherské Hradiště.“²¹ Tuto krátkou informaci o změně hlavního pořadatele akce se mohli účastníci dočíst v katalogu LFŠ. Důvodem změny bylo vypršení lhůty smlouvy, jež deklarovala to, že Uherské Hradiště společně s Městskými kiny Uherské Hradiště jsou jedni ze spoluorganizátorů této letní přehlídky filmů.

Nicméně, koncepce celého festivalu a programová skladba zůstává stejná. Vedle každoročních cyklů se objevily i nové, typické právě pro tento ročník. Nejrozsáhlejší sekci této LFŠ bylo téma Člověk a příroda. Do velmi obsáhlé sekce produkce vybrala i několik zástupců z polské kinematografie. Pokud se nejprve zaměříme na filmy celovečerní, rovnou tři tituly pocházely od režiséra Witolda Leszczyńského – *Život Matoušův* (*Żywot Mateusza*), *Nezvaná* (*Konopielka*) či *Sekerezáda* (*Siekerezada*). Nesměl chybět ani Andrzej Wajda spolu s *Březovým hájem* (*Brzezina*) či filmová adaptace románu Henryka Sienkiewicze *Pouští a pralesem* (*W pustyni i w puszczy*) v režii Gawina Hooda. Všechny výše vyjmenované filmy získaly minimálně jednu cenu na filmových festivalech. Z kategorie krátkometrážních snímků se v programu objevilo animované filmové dílo Marka Skrobeckého *Dim* (*Dim*). V neposlední řadě se polská filmová díla představila divákům v každoročním cyklu *Festivalové ozvěny*. Filmy promítané v rámci

---

²¹ Organizační struktura. In: *Katalog 32. Letní filmové školy Uherské Hradiště*. s. U/14.

tohoto bloku mají velmi výborné hodnocení a zpravidla získali mnoho ocenění – ať už domácí či ze zahraničí. K vidění byla např. tragikomédie Wojciecha Smarzowského *Svatba (Wesele)* nebo komediální drama *Den cvoka (Dzień swira)* režiséra Marka Koterského. Objevily se taktéž snímky z rukou studentů filmových škol spolu s filmy krátkometrážními. Z rukou organizátorů převzal *Výroční cenu AČFK* polský režisér Andrzej Żulawski.

Dalšími cykly byly Africký a Kanadský film. Rovněž, po velmi kladných ohlasech diváků na cyklus Deset filmů, které otřásly filmovým světem, se organizátoři rozhodli přiřadit tento blok ke každoročním festivalovým cyklům.

Ani v doprovodném programu nebyla o polské téma nouze. Zájemci se mohli zúčastnit odborných workshopů, na kterých se řešila problematika Visegrádu. Jeden z workshopů nesl název Nové kinematografické zákony Visegrádu, a jak uvádí anotace: „(...) nabízí unikátní možnost k výměně názorů i zkušeností zemí Visegrádu a může pomoci sladit a prosadit vzájemně kompatibilní kinematografické zákony.“²² Následující panelová diskuze Filmové kulturní dědictví ve veřejnoprávních televizích Visegrádu shrnovala „(...) současný reálný stav prezentace filmového kulturního dědictví ve veřejnoprávních televizní zemí Visegrádu (...).“²³

Tento ročník dal základy nové programové tradici na festivalu, pokračující dodnes. Jedná se o sekci Visegrádský horizont. Ten je podle webu LFŠ „kinematografický průnik čtyř zemí bývalé visegrádské čtyřky, upozorňující na legendy i talenty národních kinematografií a společné téma, nezapomínáme na zhodnocení uplynulé sezóny všech čtyř zemí.“²⁴

33. LFŠ byla poslední, kterou organizovalo dlouhodobě neměnné vedení. Než se však tomuto tématu v práci dostaneme, zaměříme se blíže na tento ročník. Hlavní témata byla následující: Člověk a stáří, Brazilský film či Kavkazský film. Objevila se i nová sekce – Cena Jeana Viga. Tato sekce obsahovala jen takové snímky, které získaly právě onu Cenu Jeana Viga (cena pro neobvyklá a výrazně originální díla). Dále se pak diváci mohli těšit na projekce filmových děl z již tradičních cyklů: Deset filmů, které otřásly světem,

---

²² Workshopy a panelové diskuze: Nové kinematografické zákony VISEGRÁDU. In: *Katalog 32. Letní filmové školy Uherské Hradiště*, s. 7.

²³ *Ibidem*.

²⁴ KONCEPT FILMOVÝCH BLOKŮ. 42. *Letní filmová škola* [online]. Uherské Hradiště: Asociace českých filmových klubů, 2016 [cit. 2017-03-25]. Dostupné z: <http://www.lfs.cz/program/prehled-programovych-bloku/>.

Osobnosti a výročí, Nový český a slovenský film a Ozvěny festivalů. Ve všech těchto blocích se objevilo, mimo jiných zahraničních snímků, i několik z polské produkce.

V sekci, která se věnovala nevyhnutelnosti stáří, ovšem, jak sami organizátoři v katalogu LFŠ uvádějí „(...) s důrazem zejména na pozitivnější stránky této etapy života (...),“²⁵ se objevilo celkem šest polských snímků. Mezi nimi byl např. i celovečerní film Andrzeje Wajdy z roku 1979 *Dirigent (Dyrygent)*. Za toto dílo obdržel A. Wajda mj. i Cenu FIPRESCI na Mezinárodním filmovém festivalu v San Sebastiánu. Dále byl do programu sekce zařazen film *Jako korálky v růženci (Paciorki jednego różańca)* v režii Kazimierza Kotze, *Knih velkých přání (Księga wielkich życzeń)* Sławomira Kryńskiego, *Můj Nikifor (Mój Nikifor)* natočen v roce 2004 Krzysztofem Krauzem či *Requiem (Requiem)* pocházející z rukou Witolda Leszczyńskiego. Jako poslední se v této sekci objevilo drama Krzysztofa Zanussiho *Život jako smrtelná choroba přenášená pohlavní cestou (Życie jako śmiertelna choroba przenoszona drogą płciową)*, které bylo, tehdy jako novinka, promítáno na LFŠ už v roce 2003.

V sekci *Deset filmů, které otřáslý světem*, se z Polska objevil jeden snímek. Konkrétně to byl *Amatér (Amator)* v režii Krzysztofa Kieślowského. Toto drama je v anotaci AČFK nazýváno jako „typické dílo morálního neklidu.“²⁶ Snad i proto ho produkce do bloku zařadila. Cyklus Osobnosti a výročí se věnoval mj. i úspěšnému polskému herci a režisérovi Jerzemu Stuhrovi. Na znamení úcty byla do programu zařazena díla, ve kterých Jerzy Stuhr buďto hrál, anebo je režíroval. Byl to již výše zmíněný *Amatér (Amator)*, *Klid (Spokój)*, *Milostné příběhy (Historie miłosne)* a *Počasi na zítra (Pogoda na jutro)*. Poslední díla od polských režisérů mohli diváci najít v cyklu *Ozvěny festivalů*. Do těch celovečerních byly zařazeny filmy jako *Jasminium (Jasminium)* Jana Jakuba Kolského, *Kanály (Kanał)* Andrzeje Wajdy nebo *Náměstí Spasitele (Plac Zbawiciela)* v režii Krzysztofa Krauze společně s Joannou Kos-Krauze. Tento „(...) výjimečný snímek, který na posledním festivalu polských filmů v Gdyni získal hned několik hlavních cen a polskou kritikou i diváky byl shodně přijat jako nejlepší počín polského filmu několika posledních let.“²⁷ Těmito slovy bylo dílo Krauzových popsáno v katalogu filmů LFŠ.

---

²⁵ ČLOVĚK A STÁŘÍ. In: *Katalog 33. Letní filmové školy Uherské Hradiště*, s. 30.

²⁶ Filmy: *Amatér. Asociace českých filmových klubů* [online]. 2015 [cit. 2017-02-06]. Dostupné z: <http://www.acfk.cz/filmy/amater/>.

²⁷ NÁMĚSTÍ SPASITELE. In: *Katalog 33. Letní filmové školy Uherské Hradiště*, s. 423.

Pokud se podíváme na doprovodný program, zjistíme, že jediným bodem doprovodného programu, který se týkal polské produkce filmů, bylo setkání zástupců Visegrádu. Panelová diskuze nesla název Budoucnost filmových klubů zemí Visegrádu a měla být uskutečněna k výměně názorů zástupců jednotlivých federací. Z polských kruhů byl pozván už několikrát zmíněný Jerzy Stuhr nebo Krzysztof Zanussi.

3.1 SHRNUÍ PRVNÍ ÉRY LFŠ UHERSKÉ HRADIŠTĚ (1994–2007)

Jestliže chceme shrnout celou předchozí éru LFŠ, a především její polskou sekci, je nutné poznamenat jednu důležitou věc: polská kinematografie si získávala místo v programu, ale i u diváků pozvolna a velmi těžko. Zprvu (v r. 1992) neměl festival prakticky žádná témata, dle kterých by se odvíjelo promítání snímků. Vždy byla převzata díla z jiných filmových festivalů, např. z MFF Karlovy Vary či z MFF Cannes. Zájem o školu opadal a tím samozřejmě i o polskou kinematografii. Organizátoři se postupně snažili tuto přehlídku filmů oživit a přizpůsobit ji nově zrozené porevoluční době. Zde poprvé vidíme jakýsi posun: změna dramaturgie způsobila zavedení jednotlivých cyklů programu. Neméně důležitým bodem vývoje taky bylo vůbec první pozvání zahraničního hosta. Tímto krokem se Uherské Hradiště začalo postupně dostávat do větší pozornosti společnosti

Vraťme se však k polské sekci. Ta byla ovlivněna strategií celého festivalu – prolínání starších a nutno říci mnohdy kultovních snímků s těmi novými. Diváci tak měli možnost nejenom srovnání mezi jednotlivými filmovými obdobími, ale navíc získali jedinečnou možnost shlédnout takové snímky, které byly před rokem 1989 zakázány. Rovněž se v polském bloku postupně objevovaly díla tzv. Kina morálního neklidu, kde mezi nejvýznamnější představitele můžeme zařadit Andrzeje Wajdu či Agnieszku Hollandovou. I přes všechny tyto benefity nebyla polská sekce u diváků a vlastně ani v programu festivalu na hlavním pořadu dne. Avšak nepochybně významným bodem k většímu povědomí o polské kultuře sloužilo pozvání několika osobností z Polska (mj. v roce 1993 Uherské Hradiště navštívil Grzegorz Królikiewicz). Stálicemi školy se stávají Krzysztof Zanussi, Krzysztof Kieślowski a Andrzej Wajda. Pořadatelé se usilovně snaží účastníkům představovat jejich starší filmy, ale i novinky. K těmto hvězdám se zanedlouho přidávají jména jako Jan Jakub Kolski nebo Jerzy Skolimowski.

Počátkem nového milénia opět začíná období, kdy polská sekce spíše stagnuje a polské snímky jsou vytlačovány jinými. Situace se překotně mění až v roce 2003, kdy je

program plný filmových děl z Polska. Navíc po dlouhých sedmi letech zavítali do Uherského Hradiště dva významní hosté: Lech Majewski a Krzysztof Zanussi.

V roce 2004 se LFŠ celkově otevírá světu. Napomáhají tomu anglické překlady filmů a taktéž propagace přehlídky formou webu. Dalším zlomovým rokem pro festival je hned ten následující. V roce 2005 se mění pořadatel festivalu a novým se stává AČFK. Na LFŠ dále vzniká nový programový blok s názvem Visegrádský horizont, jehož tradice sahá až do současnosti. Ten představuje filmovou tvorbu zemí visegrádské čtyřky.

Polská sekce je stále v éře rozkvětu a taktéž změn. Do dramaturgického vedení zasedá Pavla Bergmanová. Společně s Mirou Haviarovou zabezpečují plynulý chod dramaturgie polské sekce. Mira Haviarová pak v této pozici zůstává až do roku 2009.

Je důležité podotknout, že úroveň polské sekce po dobu vedení Pavly Bergmanové a Miri Haviarové značně stoupla. Atraktivita jistě vzrostla i díky mnoha návštěvám polských hostů. Taktéž začleňování novinek do programu přivedlo k filmovým plátnům více mladších diváků a tím povědomí o polské kinematografii stoupl.

4 ÉRA LFŠ UHERSKÉ HRADIŠTĚ V LETECH 2008–2016

4.1 ZMĚNA VE VEDENÍ FESTIVALU

V roce 2007, krátce po úspěšném zakončení 33. LFŠ, proběhla velká změna v oblasti vedení festivalu. Dne 29. 10. 2007 byl zveřejněn na webovém portále iDNES.cz článek o sesazení Jiřího Králíka z postu ředitele LFŠ. Celá tato kauza i její vyvrcholení ovšem nebylo příliš překvapivé. Z článku je totiž zřejmé, že se o této změně jednalo již dříve. Nicméně, právě až v roce 2007 padl z řad vedení AČFK konečný verdikt. Tehdejší mluvčí AČFK Lenka Zemánková pro iDNES.cz objasnila důvod, proč se Jiří Králík musel funkce ředitele vzdát, následovně: „Neochota podílet se na naplňování cílů asociace, závažné nedostatky v řízení a velmi neuspokojivé výsledky v hospodaření (...).“²⁸ Čtenář se taktéž mohl dočíst i to, co se bude dál dít s Jiřím Králíkem a také to, kdo se nově ujme vedení festivalu: „AČFK rozhodla, že Králík nebude jmenován do nově vzniklé pozice uměleckého ředitele AČFK, definitivně opustí vedení organizace a zůstane řadovým členem rady asociace bez pravomoci samostatně jednat jejím jménem.“²⁹ Králík se tehdy iDNES.cz vyjádřil, že za sesazením stojí především nemožnost diskuze v rámci celé organizace a taktéž jeho neochota ustoupit od vlastního názoru. Dalšími důvody, které se hromadily již delší dobu, byla mj. stížnost zaměstnanců z roku 2005 kvůli velmi vysokým pracovním nárokům či špatnému hospodaření s penězi, z čehož vznikaly velké dluhy.

Vzhledem ke všem těmto důvodům získala LFŠ v roce 2008 zcela nové vedení. Do křesla výkonné ředitelky 34. ročníku festivalu zasedla Martina Gogolová, uměleckým ředitelem se stal Pavel Bednařík a předsedou Rady AČFK byl Petr Korč. To, že se interní problémy nijak nedotkly návštěvnosti, svědčí i fakt, že byl vyhlášen stop stav. Festival navštívilo více než 6 000 účastníků, kteří „(...) si stěžovali na menší informovanost, další účastníci naopak oceňovali, že oproti Králíkovým časům ubylo organizačního chaosu.“³⁰ Co se programu týká, hlavním tématem se pro tento ročník stal Film a magie.

Ostatně, tendenci vyjadřovat své názory na novou situaci měli i samotní zaměstnanci LFŠ. Online deník TÝDEN.cz uveřejnil rozhovor s filmovým historikem

---

²⁸ Kluby sesadily Králíka z čela filmové školy. *IDNES.cz* [online]. 2007 [cit. 2017-02-07]. Dostupné z: http://kultura.zpravy.idnes.cz/kluby-sesadily-kralika-z-cela-filmove-skoly-fe5-filmvideo.aspx?c=A071029_163225_filmvideo_kot.

²⁹ *Ibidem*.

³⁰ Letní filmová škola funguje dál i bez Králíka. *Aktuálně.cz* [online]. 2017 [cit. 2017-02-12]. Dostupné z: <https://magazin.aktualne.cz/kultura/film/letni-filmova-skola-funguje-dal-i-bez-kralika/r~i:article:612676/?redirected=1478970280>.

a taktéž tehdejší dramaturgem a tlumočnickem na festivalu, Davidem Čeněkem. Ten spolupracoval s LFŠ již od roku 2001, z toho důvodu mohl porovnávat jak nové, tak i předešlé vedení. Z celé rozmluvy je patrný velmi negativní postoj k chování a způsobu práce Jiřího Králíka: „Pobuřuje mě, že nikdo nikdy neocení ty desítky lidí, kteří stáli za Králíkem. Už mnohokrát jsem slyšel ten argument: Jiří Králík byl ‚vizionář‘. Málokdo už ví, že ve skutečnosti nebyl schopen žádný projekt dotáhnout do konce. (...) Jiří Králík nesháněl práva, hosty, kopie filmů, nepsal texty do katalogů, nevytvářel koncepce cyklů. On pouze vygoogloval výročí a na základě intuice nadhodil cykly, vše ostatní bylo na dramaturgickém a organizačním týmu,“³² vyjádřil se Čeněk ostře.

I Jiří Králík dostal od médií prostor k vysvětlení své kauzy. Pro Britské listy sepsal postřehy z LFŠ, která se konala v roce 2008. Vyjádřil zde svůj názor na skladbu programu a zároveň se ohradil proti nařknutí okolí: „Program je opravdu zásadně ošizen z hlediska kvality, (...) převažují dokumenty a zbytečné filmy.“³³ Taktéž vyvrací tvrzení, že změna vedení neovlivnila návštěvnost festivalu. Naopak, podle něj se v roce 2008 návštěvnost výrazně snížila. Tímto neguje vyjádření pořadatelů, že bylo na 34. ročníku festivalu akreditováno okolo 6 000 účastníků.

Vedení festivalu se však neustále měnilo. Vše se ustálilo až v roce 2012, kdy se Radana Korená stala ředitelkou festivalu a zároveň i předsedkyní AČFK. Místa ředitele produkce se ujal Michal Surma a Iva Hejlíčková přijala post programové ředitelky. Tato sestava se nezměnila až do roku 2016.

Avšak LFŠ nestagnuje na místě ani v současnosti, naopak neustále vzkvétá a prochází četnými změnami. Toto v podstatě vyplývá i z vyjádření nynější ředitelky a předsedkyně AČFK Radany Korené. Ta zároveň komentuje i to, jaký vliv měl na fungování školy odchod Jiřího Králíka a jaké úsilí museli organizátoři vyvinout, aby festival nezmizel ze seznamu každoročních filmových přehlídek léta: „Dopad na organizaci a program to mělo zásadní. Mnoho let jednolitý program, který se podobal dortu pejska a kočičky, se začal dělit odborně dle konkrétních programových sekcí a začal být přehlednější. Trvalo sice několik let, než se jeho podoba usadila, ale bylo to třeba. S organizací to bylo podobné. Není neznámou, že organizace festivalu za vedení pana Králíka byla čistým punkem

---

³² Králík je jen pro silné žaludky, říká dramaturg filmovky. *TÝDEN.cz* [online]. 2017 [cit. 2017-02-14]. Dostupné z: http://www.tyden.cz/rubriky/kultura/kralik-je-jen-pro-silne-zaludky-rika-dramaturg-filmovky_73892.html.

³³ KRÁLÍK, Jiří. Nechci vyvolávat konflikty. *Britské listy: deník o všem, o čem se v české republice příliš nemluví* [online]. 2008, 1 [cit. 2017-02-14]. ISSN 1213-1792. Dostupné z: <http://blisty.cz/art/41849.html>.

a životnost pracovníků byla jeden, maximálně dva roky, než to vzdali. Zůstali jen ti nejodolnější.“³⁴

R. Korená se rovněž vyjadřuje k tomu, co bralo nové vedení jako svoji prioritu: „Nové vedení sice první roky ještě nemělo sílu řešit upgrade organizace, protože řešili to, jestli vůbec filmovka se 7,5 milionovým dluhem po J. Králíkovi přežije, nicméně jakmile se finanční situace stabilizovala, celá organizace prošla zcela zásadní změnou. Byla zpracována a poprvé vytvořena organizační struktura filmovky, popsány všechny důležité pozice, nadřízenosti a podřízenosti tak, aby každý věděl, co přesně je v jeho pracovní náplni a kompetenci, rovněž, kdo je jeho přímý nadřízený.“³⁵

K organizačnímu týmu a strategii festivalu R. Korená dodává: „Dlouhodobě také spolupracujeme se stálým týmem externistů. Pracujeme se zodpovědností každého jednotlivce v týmu a systémem pravidelných porad. Jsme ale stále ve vývoji, takže v současné době vzniká nová koncepce LFŠ, protože cítíme, že se za těch deset let filmovka posunula stejně jako doba či potřeby návštěvníků a definovali jsme si mise a vize festivalu tak, jak je vidíme teď. A to je myslím pro každou akci důležité, aby se stále měla kam posouvat a vyvíjet se.“³⁶

Z komentáře Radany Korené je očividné, že programové změny festivalu probíhaly velmi pozvolna a vlastně, že neskončily dodnes. V prvních letech od změny vedení byl program stále velmi neuspořádaný.

Struktura programu takové podoby, v jaké ji známe dnes, byla vytvořena v roce 2011 (viz Obrázek 1). Na obrázku lze vidět šest programových bloků každoročně se opakujících. Polská kinematografie dominuje především v bloku Visegrádský horizont. Tento blok má vždy několik určitých témat (např. Polská filmová škola, novinky, historické filmy, retrospektivy aj.). Nejvýznamnější částí Visegrádu – retrospektivy, jsou pak vždy vytvořeny na základě výročí daného polského umělce nebo při příležitosti udílení Výroční ceny AČFK. V ostatních blocích se filmy z polské produkce objevují taktéž, opět podle předem daného tématu.

Velkou výhodou této ucelené struktury programu byla především přehlednost pro účastníky festivalu a také pro dramaturgický tým, který přesně věděl, co je v plánu

---

³⁴ KORENÁ, Radana. *Vyjádření k minulému a současnému vedení LFŠ* [e-mailová korespondence]. 2017. [cit. 2017-02-08].

³⁵ Ibidem.

³⁶ Ibidem.

a mohl vybírat vhodné filmy, hosty a taktéž připravovat doprovodný program. Více o práci dramaturga polské sekce – viz Příloha 3.

Nicméně, programové změny a nejenom ty ještě nejsou u konce. LFŠ se neustále vyvíjí společně s dobou.

KONCEPT PROGRAMOVÝCH BLOKŮ

Fokus – hlubší pohled do historie, vývoje a tendencí konkrétní národní kinematografie (jednotlivé sekce představují osobnosti, témata a tendence typické pro tuto kinematografii).

Spektrum – představuje aktuální osobnosti či témata ve světové kinematografii, měnící tvář současného filmu a upozorňující na závažné skutečnosti dnešní společnosti.

Inventura – specifikum Letní filmové školy představuje archivní a klasické snímky v podobě retrospektiv či kapitol z filmové historie; Mottem bloku je „Z archivů zpět na plátna kin!“

Visegradský horizont – kinematografický průnik čtyř zemí bývalé visegradské čtyřky upozorňuje na legendy i talenty národních kinematografií a společné téma, nezapomínáme na zhodnocení uplynulé sezóny všech čtyř zemí.

AČFK uvádí – AČFK jako pořadatel LFŠ má své nezastupitelné místo na českém distribučním trhu a „filmovka“ je výjimečným prostorem repríz, premiér a předpremiér filmů uváděných do české distribuce (za účasti hostů).

Zvláštní uvedení – programový blok je prostorem pro speciální typy projekcí mimo formát ostatních bloků.

Obrázek 1 – Koncept programových bloků³⁷

³⁷ KONCEPT PROGRAMOVÝCH BLOKŮ. 42. *Letní filmová škola Uherské Hradiště* [online]. Uherské Hradiště: Asociace českých filmových klubů, 2016 [cit. 2017-03-25]. Dostupné z: <http://www.lfs.cz/program/prehled-programovych-bloku/>.

4.2 ZASTOUPENÍ POLSKÉ KINEMATOGRAFIE V PROGRAMOVÉ SKLADBĚ LFŠ UHERSKÉ HRADIŠTĚ (2008–2016)

Jak již bylo zmíněno výše, skladba programových bloků a tím pádem i celého programu se neustále měnila a její vývoj nebyl dovršen dodnes. Avšak, k určitým, byť třeba jen nepatrným změnám, docházelo na každém ročníku festivalu.

Následující řádky přinášejí stručný a přehledný komentovaný seznam programu polské sekce.

34. LFŠ Uherské Hradiště (r. 2008)

Film a magie

- *Sztuczki – Fígle* (Andrzej Jakimowski, Polsko, 2007)
- *Jańcio Wodnik – Janek Vodnář* (Jakub Kolski, Polsko, 1993)
- *Matka Joanna od Aniolów – Matka Johana od Andělů* (Jerzy Kawalerowicz, Polsko, 1961)
- *Medium – Médium* (Jacek Koprowicz, Polsko, 1985)

Retrospektivy – Jerzy Stuhr: režisér

- *Historie miłosne – Milostné příběhy* (Jerzy Stuhr, Polsko, 1997)
- *Pogoda na jutro – Počasí na zítra* (Jerzy Stuhr, Polsko, 2003)
- *Korowód – Průvod* (Jerzy Stuhr, Polsko, 2007)
- *Seksmisja – Sexmise* (Jerzy Stuhr, Polsko, 1984)
- *Spis cudzołożnic – Seznam cizoložnic* (Jerzy Stuhr, Polsko, 1995)
- *Tydzien z życia mężczyzny – Týden ze života muže* (Jerzy Stuhr, Polsko, 1999)
- *Duże zwierze – Velké zvíře* (Jerzy Stuhr, Polsko, 2000)

Panorama filmové kritiky

- *Personel – Personál* (Krzysztof Kiesłowski, Polsko, 1975)
- *Zezowate szczęście – Šilhavé štěstí* (Andrzej Munk, Polsko, 1960)

Polské snímky se objevily pouze ve třech blocích z celkových dvanácti. Nicméně, nejvýraznější zde byl blok Retrospektiva, který byl věnován Jerzemu Stuhrovi coby úspěšnému režisérovi. Ten v Uherském Hradišti osobně převzal Výroční cenu AČFK. Při této příležitosti byly k vidění všechny jeho snímky – od debutu *Seznam cizoložnic*, až po ty nejnovější. Taky si lze všimnout, že se některé tituly opakují z let minulých, např. *Šilhavé štěstí* Andrzeje Munka. To se na LFŠ představilo už v roce 1999 v cyklu Panorama filmové kritiky, o níž se dá říci, že byla předchůdkyní Visegrádského horizontu.

Dalším hostem, který navštívil školu, byl filmový režisér Andrzej Jakimowski, jehož snímek *Figle* byl zařazen do cyklu Film a magie.

35. LFŠ Uherské Hradiště (r. 2009)

Visegrádský horizont – Nový polský film

- *33 sceny z życia – 33 scén ze života* (Małgorzata Szumowska, Polsko, 2008)
- *Ile waży koń trojański? – Kolik váží trojský kůň?* (Juliusz Machulski, Polsko, 2008)
- *Boisko bezdomnych – V ofsajdu* (Kasia Adamik, Polsko, 2008)
- *Ferdynand – (-/-)* (Jerzy Skolimowski, Polsko, 1991)

100 let polské kinematografie

- *Giuseppe w Warszawie – Giuseppe ve Varšavě* (Stanisław Lenartowicz, Polsko, 1964)
- *Jak być kochaną – Jak být milována* (Wojciech Jerzy Has, Polsko, 1963)
- *Jowita – (-/-)* (Janusz Morgenstern, Polsko, 1967)
- *Do widzenia, do jutra – Nashledanou zítra* (Janusz Morgenstern, Polsko, 1960)
- *Rysopis – Popis osoby* (Jerzy Skolimowski, Polsko, 1964)
- *Ręce do góry – Ruce vzhůru* (Jerzy Skolimowski, Polsko, 1991)
- *Salto – (-/-)* (Tadeusz Konwicki, Polsko, 1965)
- *Krzyż walecznych – Válečný kříž* (Kazimierz Kutz, Polsko, 1958)
- *Pociąg – Vlak* (Jerzy Kawalerowicz, Polsko, 1959)
- *Wszystko na sprzedaż – Vše na prodej* (Andrzej Wajda, Polsko, 1968)
- *Zbyszek – Zbyšek* (Jan Laskowski, Polsko, 1969)
- *Między prawdą a wyobraźnią – Mezi pravdou a představivostí* (Tadeusz Bystram, Polsko, 2007)

Magdalena Piekorz – profil

- *Senność – Usínání* (Magdalena Piekorz, Polsko, 2008)
- *Pręgi – Šrámy* (Magdalena Piekorz, Polsko, 2004)
- *Dziewczyny z Szymanowa – Děvčata ze Szymanowa* (Magdalena Piekorz, Polsko, 1997)
- *Franciszkański spontan – Františkánská spontaneita* (Magdalena Piekorz, Polsko, 1998)
- *Labirynt – Labyrint* (Magdalena Piekorz, Polsko, 2001)
- *Znaleźć, zobaczyć, pochować – Najít, spatřit, pochovat* (Magdalena Piekorz, Polsko, 2001)
- *Przybysze – Přistěhovalci* (Magdalena Piekorz, Polsko, 1999)

Panorama filmové kritiky

- *Platige Image* (soubor 7 filmů)
- *Katyň – Katyň* (Andrzej Wajda, Polsko, 2007)

Jako nástavba cyklu Panorama filmové kritiky se v programu objevuje nový blok – Visegrádský horizont. Ten na 35. ročníku divákům představuje novinky ze světa polského filmu, tzn. snímky od 90. let 20. stol. Hlavním hostem festivalu byla režisérka Magdalena Piekorz. Ta zde osobně uvedla své nové dílo *Usínání*. V programu se taktéž v hojném množství objevily filmy s hvězdou polského kina Zbigniewem Cybulským (např. *Jowita*, *Giuseppe ve Varšavě*, *Jak být milována* aj.). V hledáčku filmové kritiky skončil též jeden polský snímek, a to *Katyň* věhlasného režiséra Andrzeje Wajdy. Pozvání přijal taktéž prof. Tadeusz Lubelski, jenž měl přednášku na téma Postavení Zbyszka Cybulského v polské kinematografii.

36. LFŠ Uherské Hradiště (r. 2010)

Spektrum – Fotbalová horečka

- *Klatka – Klec* (Sylwester Latkowski, Polsko, 2003)

Visegrádský horizont – Retrospektiva: Robert Gliński

- *Wszystko, co najważniejsze... – Vše, na čem záleží* (Robert Gliński, Polsko, 1992)
- *Cześć Tereska – Ahoj, Terezko* (Robert Gliński, Polsko, 2001)
- *Długi weekend – Prodloužený víkend* (Robert Gliński, Polsko, 2004)
- *Wróżby kumaka – Žabí lamento* (Robert Gliński, Polsko, 2005)
- *Benek – Benek* (Robert Gliński, Polsko, 2007)
- *Homo.pl – Homo.pl* (Robert Gliński, Polsko, 2007)
- *Świńki – Sviňky* (Robert Gliński, Polsko, 2009)
- *Niedzielne igraszki – Nedělní hrátky* (Robert Gliński, Polsko, 1983)
- **Talent Visegrádu: Mariusz Wilczyński**
- *Hudební performance Noc Wilka* (série krátkých animovaných filmů)
- *Czasy przeszły – Časy minuly* (Mariusz Wilczyński, Polsko, 1998)
- *Allegro ma non troppo – (-/-)* (Mariusz Wilczyński, Polsko, 1998)
- *From the Green Hill – (-/-)* (Mariusz Wilczyński, Polsko, 1999)
- *Szop, szop, szop, Szopę... – Chop, Chop, Chop, Chop, Chopin* (Mariusz Wilczyński, Polsko, 1999)
- *Mojej mamie...i sobie – Mé mámě...a sobě* (Mariusz Wilczyński, Polsko, 2000)
- *Wśród nocnej ciszy – V nočním tichu* (Mariusz Wilczyński, Polsko, 2000)

- *Śmierć na pięć – Smrt na pět* (Mariusz Wilczyński, Polsko, 2002)
- *Niestety – Bohužel* (Mariusz Wilczyński, Polsko, 2004)
- *Kizi Mizi – (-/-)* (Mariusz Wilczyński, Polsko, 2007)

Polský horizont

- *Wojna rusko-polska – Červená a bílá* (Xawery Żuławski, Polsko, 2009)
- *Rewers – Druhá strana mince* (Borys Lankosz, Polsko, 2009)
- *Dom zły – Dům hrůzy* (Wojciech Smarzowski, Polsko, 2009)
- *Galerianki – Kočičky* (Katarzyna Rosłaniecova, Polsko, 2009)
- *Las – Les* (Piotr Dumala, Polsko, 2009)
- *Zero – Nula* (Paweł Borowski, Polsko, 2009)
- *Sanatorium pod klepsydrą – Sanatorium na věčnosti* (Wojciech Jerzy Has, Polsko, 1973)
- *Solidarność, Solidarność – Solidarita, Solidarita* (Juliusz Machulski aj., Polsko, 2005)
- *Wszystko, co kocham – Vše, co mám rád* (Jacek Borcuch, Polsko, 2009)

AČFK uvádí

- *Tatarak – Puškvorec* (Andrzej Wajda, Polsko, 2009)

Zvláštní uvedení

- *Serce Chopina – Chopinovo srdce* (Piotr Szalsza, Polsko, 1995)

Vidíme, že program obsahuje nový blok, který nese název Spektrum. Ten diváky seznamuje s osobnostmi a tématy současnosti. Do Spektra byl zařazen snímek *Klec* režiséra Sylwestra Latkowského. Tento v podstatě dokumentární film, se zabývá problematikou fenoménu dnešní doby – násilí na stadionech. Do programu byla zařazena i retrospektiva nejvýraznějšího polského filmaře střední generace Roberta Glińskiego. Ten za svůj nejnovější film *Sviňky* získal mj. i cenu na MFF Karlovy Vary. V rámci Visegrádského horizontu byla rovněž sestavena retrospektiva Mariusze Wilczyńskiego – režiséra, který se kromě režie filmů věnuje i režirování hudebních videoklipů. Obě osobnosti přijaly pozvání na festival a představily účastníkům svá díla.

Na tomto ročníku lze pozorovat tendenci prezentovat především nové filmy. Cílem je přivést k filmovým plátnům mladší diváky a soustavně představovat novinky polské filmové tvorby, jelikož pro mladší generaci nemusejí být starší snímky vždy srozumitelné a atraktivní.

Spektrum – 11. září a hrozba terorismu

- *Essential Killing* – (-/-) (Jerzy Skolimowski, Polsko, 2010)

Visegrádský horizont – Legenda: Krzysztof Kieślowski

- *Personel* – *Personál* (Krzysztof Kieślowski, Polsko, 1975)
- *Amator* – *Amatér* (Krzysztof Kieślowski, Polsko, 1979)
- *Przypadek* – *Náhoda* (Krzysztof Kieślowski, Polsko, 1981)
- *Bez końca* – *Bez konce* (Krzysztof Kieślowski, Polsko, 1984)
- *Zdjęcie* – *Fotografie* (Krzysztof Kieślowski, Polsko, 1968)
- *Pierwsza miłość* – *První láska* (Krzysztof Kieślowski, Polsko, 1974)
- *Dekalog, jeden, dwa, trzy, cztery* – *Dekalog 1, 2, 3, 4–10* (Krzysztof Kieślowski, Polsko, 1988)
- *Warszawa 56* – *Varšava 56* (Jerzy Bossak, Polsko, 1956)
- *Gdzie diabeł mówi dobranoc* – *Kde ďábel dává dobrou noc* (Kazimierz Karabasz aj., Polsko, 1957)
- *Ludzie z pustego obszaru* – *Lidé z pustiny* (Władysław Slesicki aj., Polsko, 1957)
- *Muzykanci* – *Muzikanti* (Kazimierz Karabasz, Polsko, 1960)
- *Życiorys* – *Životopis* (Krzysztof Kieślowski, Polsko, 1976)
- *Szpital* – *Nemocnice* (Krzysztof Kieślowski, Polsko, 1976)
- *Z punktu widzenia nocnego portiera* – *Z hlediska nočního hlídače* (Krzysztof Kieślowski, Polsko, 1977)
- *Siedem kobiet w różnym wieku* – *Sedm žen různého věku* (Krzysztof Kieślowski, Polsko, 1978)
- *Dworzec* – *Nádraží* (Krzysztof Kieślowski, Polsko, 1980)
- *Gadające głowy* – *Mluvící hlavy* (Krzysztof Kieślowski, Polsko, 1980)

Visegrádský horizont – Polská sklizeň

- *Matka Teresa od kotów* – *Matka Tereza od koček* (Paweł Sala, Polsko, 2010)
- *Erratum* – (-/-) (Marek Lechki, Polsko, 2010)
- *Chrzest* – *Křtiny* (Marcin Wrona, Polsko, 2010)
- *Sala samobójców* – *Místnost sebevrahů* (Jan Komasa, Polsko, 2011)

AČFK UVÁDÍ

- *Podwójne życie Weroniki – Dvojit život Veroniky* (Krzysztof Kieślowski, Polsko/Francie, 1991)

Visegrádský horizont má na tomto ročníku dvě roviny. Tou první je retrospektiva legendy polské kinematografie Krzysztofa Kieślowského, který by v tomto roce oslavil sedmdesáté narozeniny. V rámci ní je představena jeho práce napříč roky. Nechybí Kieślowského největší hity jako *Amatér* či *Bez konce*, ale i ty méně populárnější. Druhá rovina je pak Polská sklizeň. Tento blok prezentuje novinky ze světa polského filmu, které navíc zvítězily i na nejrůznějších filmových festivalech v Evropě. Nový snímek byl zařazen i do bloku Spektrum, který byl věnován problematice terorismu. Vybrané dílo Jerzyho Skolimowského s názvem *Essential Killing* ukazuje terorismus, ovšem z pohledu bojujícího vojáka.

Hosty školy tentokrát byli Mikołaj Jazdoń, polský filmový vědec a autor publikace *Dokumentární filmy Kieślowského*. V rámci jeho přednášky na téma Dramaturgie skutečnosti – Dokumentární film podle Krzysztofa Kieślowského proběhla i exkluzivní projekce záznamu Kieślowského s diváky čtrnáct dní před jeho smrtí nesoucí název „Poslední setkání.“ Na počest režiséra byl do doprovodného programu také zasazen diskuzní panel na téma Svět podle Krzysztofa Kieślowského. V průběhu tohoto panelu diskutovali odborníci (již zmíněný M. Haltof, M. Jazdoń či K. Wierzbicki) o postavení Kieślowského v rámci Kina morálního neklidu, ale taky o jeho následovcích. Diskuze se účastnili i dramaturgové LFŠ Pavla Bergmanová a Petr Vlček.

38. LFŠ Uherské Hradiště (r. 2012)

Visegrádský horizont – Retrospektiva: Agnieszka Holland

- *Niedzielne dzieci – Nedělníátka* (Polsko, 1976)
- *Zdjęcia próbne – Konkurz na život* (Polsko, 1999)
- *Coś za coś – Něco za něco* (Polsko, 1977)
- *Aktorzy prowincjonalni – Provinční herci* (Polsko, 1978)
- *Bez znieczulenia – Bez umrtvení* (Polsko, 1978, A. Holland se podílela na scénáři)
- *Gorączka – Dzieje jednego pocisku – Horečka* (Polsko, 1980)
- *Kobieta samotna – Osamělá žena* (Polsko, 1981)
- *Europa, Europa – Evropa, Evropa* (Polsko, 1990)
- *W ciemności – V temnotě* (Polsko, 2011)
- *Wieczór u Abdona – Večer u Abdona* (Polsko, 1975)

- *Grzech Boga – Hřích Boha* (Polsko, 1969)

Polská sklizeň

- *Ki – Jmenuji se Ki* (Leszek Dawid, Polsko, 2011)
- *Kret – Krtek* (Rafael Lewandowski, Polsko, 2010)
- *Róża – Růžena* (Wojciech Smarzowski, Polsko, 2011)
- *Lęk wysokości – Strach z výšek* (Bartosz Konopka, Polsko, 2011)
- *Wymyk – Výmkyk* (Greg Zgliński, Polsko, 2011)

Agnieszka Hollandová, „první dáma“ polské kinematografie, byla v roce 2011 za svůj snímek *V temnotách* nominována na Oscara. Při té příležitosti se představuje v rámci Retrospektivy. Diváci tak mají jedinečnou možnost seznámit se s těmi nejzásadnějšími snímky z její tvorby. V Polské sklizni naopak opět vidíme různorodost polského kina, ovšem s jedním stejným rysem: divákovi se zde předkládají pouze oceňované novinky.

Režisér Leszek Dawid přijal pozvání do Uherského Hradiště a představil zde svůj celovečerní debut *Jmenuji se Ki*. Za toto dílo získal pozitivní ohlasy i ze strany odborné filmové kritiky. Škola hostila i filmového producenta Włodzimierze Niderhause, který spolupracoval na filmu *Růžena*.

39. LFŠ Uherské Hradiště, (r. 2013)

Visegrádský horizont – Polský historický velkofilm

- *Krzyżacy – Křižáci* (Aleksander Ford, Polsko, 1960)
- *Rękopis znaleziony w Saragossie – Rukopis nalezený v Zaragoze* (Wojciech Jerzy Has, Polsko, 1965)
- *Pan Wołodyjowski – Pan Wołodyjowski* (Jerzy Hoffman, Polsko, 1969)
- *Potop – Potopa* (Jerzy Hoffman, Polsko, 1974)
- *Austeria – Austeria* (Jerzy Kawalerowicz, Polsko, 1982)
- *Ogniem i mieczem – Ohněm a mečem* (Jerzy Hoffman, Polsko, 1999)
- *Quo Vadis – Quo Vadis* (Jerzy Kawalerowicz, Polsko, 2001)
- *1920 Bitwa Warszawska – Bitva u Varšavy 1920* (Jerzy Hoffman, Polsko, 2011)
- *Syberjada Polska – Polská sibiriáda* (Janusz Zaorski, Polsko, 2013)

Visegrádský horizont/Polská sklizeň

- *Imagine – Představ si* (Andrzej Jakimowski, Polsko/Francie/Portugalsko, 2013)
- *Mój rower – Moje kolo* (Piotr Trzaskalski, Polsko, 2012)
- *Oblawa – Štvanice* (Marcin Krzyszałowicz, Polsko, 2012)
- *Dziewczyna z szafy – Dívka ze skříně* (Bodo Kox, Polsko, 2013)

Zvláštní uvedení/Pocta Allanu Starskiemu

- *Pianista – Pianista* (Roman Polanski, Velká Británie/Francie/Německo/Polsko, 2012)

Rozhodně nejdůležitějším bodem polského programu byla návštěva filmového režiséra Jerzyho Hoffmana. Ten režíroval převážně historické snímky, proto je jeho jméno přiřazeno k cyklu Polský historický velkofilm. Proslavil se především zfilmováním trilogie Henryka Sienkiewicze *Pan Wołodyjowski*, *Potopa* a *Ohněm a mečem*. V průběhu festivalu tak zde byly promítnuty jeho nejznámější snímky – jak starší (např. celá trilogie H. Sienkiewicze), tak i ty nové (např. *Bitva u Varšavy 1920* z roku 2011). Zajímavostí je, že *Bitva u Varšavy 1920* byla vůbec prvním polským snímkem natočeným technologií 3D. Polská sklizeň se opět zaměřila jen na polské novinky. V rámci bloku bylo možné zhlédnout nejnovější snímek z polské produkce *Představ si* Andrzeje Jakimowského, který divákům přibližuje svět nevidomých.

Zvláštní pocty se dočkal světově známý a několikrát oceněný scénograf Allan Starski. Ten zavítal do Uherského Hradiště osobně a na jeho počest byl promítán film Romana Polanského *Pianista*, na němž se Starski také podílel. V roce 2003 za něj obdržel cenu Orła za nejlepší výpravu.

40. LFŠ Uherské Hradiště, (r. 2014)

Visegrádský horizont/Téma Visegrádu: Sci-fi

- *Hydrozagadka – Hydrozáhada* (Andrzej Kondratiuk, Polsko, 1970)
- *Test pilota Pirksa– Zkouška pilota Pirxe* (Marek Piestrak, Polsko, 1978)
- *Wojna światów – następane stulecie – Válka světů – příští století* (Piotr Szulkin, Polsko, 1981)
- *Seksmisja – Sexmise* (Juliusz Machulski, Polsko, 1983)
- *O-bi, O-ba – Koniec cywilizacji – O-bi, O-ba – Zánik civilizace* (Piotr Szulkin, Polsko, 1984)
- *Na srebrnym globie – Na stříbrném glóbu* (Andrzej Żuławski, Polsko, 1987)
- *Przekładaniec – Slepenec* (Andrzej Wajda, Polsko, 1968)

Visegrádský horizont/ Polské novinky

- *Ida – Ida* (Paweł Pawlikowski, Polsko/Dánsko, 2013)
- *Chce się żyć – Život je úžasný* (Maciej Pieprzyca, Polsko, 2013)
- *Jack Strong – Jack Strong* (Władysław Pasikowski, Polsko, 2014)
- *Obietnica – Slib* (Anna Kazejak, Polsko/Dánsko, 2014)

- *Hardkor Disko – Hardkor Disko* (Krzysztof Skonieczny, Polsko, 2014)

Zvláštní uvedení – pocta Olgierdu Łukaszewiczowi

- *Brzezina – Březový háj* (Andrzej Wajda, Polsko, 1970)
- *Lekcja martwego języka – Lekce mrtvého jazyka* (Janusz Majewski, Polsko, 1979)
- *Generał Nil – Generál Nil* (Ryszard Bugajski, Polsko, 2009)

Jubilejní ročník LFŠ se nesl ve znamení sci-fi. V cyklu byl uveden (již po několikáté na festivalu) snad nejznámější snímek Juliusze Machulského *Sexmise*. Můžeme si všimnout, že všechny filmy na téma sci-fi jsou natočeny kolem 70. a 80. let 20. stol. Z toho lze usuzovat, že tento žánr není v současné polské kinematografii příliš oblíbený. Krzysztof Skonieczny v rámci filmových novinek osobně představil své debutové drama *Hardkor Disko*. To je považováno za jedno z nejpozoruhodnějších děl posledních let.

Program též obohatila návštěva herce Olgierda Łukaszewicze a zároveň miniretrospektiva několika úspěšných filmů, v nichž hrál (*Březový háj*, *Lekce mrtvého jazyka*, *Generál Nil* či *Sexmise*). Spolu s Olgierdem Łukaszewiczem festival navštívili i další polští herci: Mateusz Więclawek či Eliza Rycembel. Oba tito mladí umělci si zahráli ve filmu Anny Kazejak *Slib*.

41. LFŠ Uherské Hradiště, (r. 2015)

Visegrádský horizont – retrospektiva: Wojciech Smarzowski

- *Małżowina – Boltec* (Polsko, 1998)
- *Wesele – Svatba* (Polsko, 2004)
- *Dom zły – Dům hrůzy* (Polsko, 2009)
- *Róża – Růžena* (Polsko, 2011)
- *Drogówka – Dopraváci* (Polsko, 2013)
- *Pod Mocnym Aniołem – U strážného anděla* (Polsko, 2014)

Visegrádský horizont – Téma: Válka už skončila?

- *Prawdziwy koniec wielkiej wojny – Pravdivý konec jedné války* (Jerzy Kawalerowicz, Polsko, 1958)
- *Nikt nie woła – Nikdo nevolá* (Kazimierz Kutz, Polsko, 1960)
- *Prawo i pięść – Právo a pěst* (Jerzy Hoffman, Edward Skórzewski, Polsko, 1964)
- *Wschodzi raz na dzień – Slunce vychází jednou za den* (Henryk Kluba, Polsko, 1967)
- *Krajobraz po bitwie – Krajina po bitvě* (Andrzej Wajda, Polsko, 1970)
- *Cesta do Říma* (neexistuje polský ekvivalent) (Tomasz Mielnik, ČR/Polsko, 2015)

Visegrádský horizont – Polské novinky

- *Bogowie – Bohové* (Łukasz Palkowski, Polsko, 2014)
- *Między nami dobrze jest – Mezi náma dobrý* (Grzegorz Jarzyna, Polsko, 2014)
- *Carte Blanche – Carte Blanche* (Jacek Lusiński, Polsko, 2015)
- *Body/Ciało – Tělo* (Małgorzata Szumowska, Polsko, 2015)
- *Ziarno prawdy – Zrno pravdy* (Borys Lankosz, Polsko, 2015)

Zvláštní uvedení

- *Przypadek – Náhoda* (Krzysztof Kieślowski, Polsko, 1981)

Polská sekce 41. ročníku festivalu se nesla v duchu sedmdesátého výročí konce druhé světové války. Visegrádský horizont reaguje a přináší celé spektrum snímků, které se pojí s tímto milníkem. Filmy divákovi odkrývají to, co si dnešní společnost nechce připustit. A sice, jak se země visegrádské čtyřky zotavují z hrůz války až do dnešních dnů. Opět se zde setkáváme s velmi starými filmovými díly z 60. až 70. let 20. stol., ovšem je tu i jedna výjimka. Tou je Tomasz Mielnik a jeho novinka z r. 2015 *Cesta do Říma*. Následuje retrospektiva režiséra Wojciecha Smarzowského. Ten se zabývá velmi palčivými tématy, která hýbou současnou polskou společností: alkohol, korupce, násilí a rasismus. Blok Polské novinky přináší to nejzajímavější a nejlépe ohodnocené na světových festivalech. Zmínit můžeme např. film Małgorzaty Szumowské *Tělo*. To získalo v roce 2015 cenu Berlinale za režii.

V tomto roce škola přivítala jednoho vzácného hosta z Polska. Tím byl producent Włodzimierz Niderhaus, jenž se podílel na snímku *Růžena*. Nutno dodat, že W. Niderhaus se na festival vrací opakovaně – v Uherském Hradišti byl už v roce 2012.

42. LFŠ Uherské Hradiště, (r. 2016)

Visegrádský horizont – Polská filmová škola – Filmy:

- *Kanał – Kanály* (Andrzej Wajda, Polsko, 1956)
- *Zimowy zmierzch – Zimní soumrak* (Stanisław Lenartowicz, Polsko, 1956)
- *Eroica – Eroica* (Andrzej Munk, Polsko, 1957)
- *Pętla – Smyčka* (Wojciech Jerzy Has, Polsko, 1957)
- *Ostatni dzień lata – Poslední den léta* (Tadeusz Konwicki, Polsko, 1958)
- *Pociąg – Vlák* (Jerzy Kawalerowicz, Polsko, 1959)
- *Baza ludzi umarłych – Základna zemřelých* (Czesław Petelski, Polsko, 1958)
- *Matka Joanna od Aniołów – Matka Johana od Andělů* (Jerzy Kawalerowicz, Polsko, 1960)

- *Zezowate szczęście – Śilhavé štěstí* (Andrzej Munk, Polsko, 1960)
- *Kwiecień – Duben* (Witold Lesiewicz, Polsko, 1961)
- *Świadectwo urodzenia – Rodný list* (Stanisław Różewicz, Polsko, 1961)
- *Jak być kochaną – Jak být milována* (Wojciech Jerzy Has, Polsko, 1962)

Visegrádský horizont/POLSKÉ NOVINKY:

- *Demon – Démon* (Marcin Wrona Polsko/Izrael 2015)
- *Excentrycy – Excentrici* (Janusz Majewski Polsko, 2015)
- *Panie Dulskie – Paničky Dulské* (Filip Bajon Polsko, 2015)
- *Córki dancingu – Vábení sirén* (Agnieszka Smoczyńska Polsko, 2015)
- *Braciszek Karel – Bratříček Karel* (Krystyna Krauzeová Polsko/ČR, 2016) **nebyl promítán kvůli problémům s autorskými právy**
- *Moje córki krowy – Moje dcery krávy* (Kinga Dębska Polsko, 2015)
- *Zjednoczone stany miłości – Spojené státy lásky* (Tomasz Wasilewski Polsko/Švédsko, 2016)

Zvláštní uvedení/Pocta Januszi Majewskému

- *Zaklęte rewiry – Dvoji svět hotelu Pacifik* (Janusz Majewski, Polsko/ČSR, 1975)

Zvláštní uvedení

- *Poznań 56 – Poznań 56* (Filip Bajon, Polsko, 1996)
- *Ta niesforna cielesność – Nezvladatelná chlípnost* (Joanna Maria Wójcik, Polsko, 2015)

42. ročník festivalu se zaměřil na Polskou filmovou školu. Hlavními představiteli tohoto směru jsou Andrzej Wajda, Jerzy Kawalerowicz, Zbigniew Cybulski a Roman Polański. Anotace v Katalogu 42. LFŠ představuje směr těmito slovy: „(...) Byla to právě Polská škola, která ve druhé polovině 50. let minulého století svými festivalovými úspěchy poprvé upozornila na filmy vznikající v této části Evropy. (...) je jedinečnou generační výpovědí mladých lidí, kteří ve svých filmech reflektují osobní zážitky z nedávné války. Válečná tematika tak sice v těchto filmech převažuje, ale není výhradní.“³⁸ Mezi ty válečné řadíme snad nejznámější dílo polské školy, snímek *Kanály* Andrzeje Wajdy. Ten se v *Kanálech* zabývá, do té doby zcela tabuizovanou, problematikou Varšavského povstání z roku 1944. Co se týká filmů s jiným tématem, můžeme zmínit např. snímek *Eroica* jehož autorem je

³⁸ Přehled programových bloků a sekcí LFŠ 2016: VISEGRÁDSKÝ HORIZONT, Polská filmová škola. *Letní filmová škola* [online]. Asociace českých filmových klubů, 2016 [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <http://www.lfs.cz/program/prehled-programovych-bloku/>.

Andrzej Munk. *Eroica* je zasazena taktéž do válečné doby, ovšem řeší především polskou mentalitu. Dalším tématem Polské školy je např. alkohol. Toto téma je ústřední pro snímek Wojciecha Jerzyho Hase *Smyčka*. V bloku se dále objevila mj. i jména jako Stanisław Lenartowicz, Witold Lesiewicz či Stanisław Różewicz.

Visegrádský horizont opět prezentoval to nejlepší z polské tvorby. V této programové nabídce jsou nejvýraznější *Spojené státy lásky* Tomasze Wasilewského a trochu netypicky i horor Marcina Wrony *Démon*. Bohužel se zde vyskytl i jeden problém s autorskými právy. Jednalo se o snímek v česko-polské produkci *Bratříček Karel* Krystyny Krauzerové. Z toho důvodu se nakonec nepromítal. Diváci měli možnost shlédnout i komediálně laděné drama *Moje dcery krávy* Kingy Dębské. Ta přijala pozvání a společně s producentem filmu Zbigniewem Domagalským svůj snímek na festivalu představila.

Zvláštního uvedení se dočkal filmový režisér Janusz Majewski. Na jeho počest se do programu zařadil film polsko-československé produkce *Dvojí svět hotelu Pacifik* z roku 1975. Ten filmovou přehlídku navštívil osobně a zájemcům na své přednášce *Lekce filmů* podle Janusze Majewského přiblížil své poznatky z natáčení. Hostem byl i režisér Filip Bajon. Ten zde reprezentoval hned dvě svá díla: novinku z r. 2015 *Paničky Dulské*, jež byla rovněž začleněna do bloku Polské novinky, a snímek *Poznaň 56* z r. 1996. *Poznaň 56* byla zařazena do Zvláštního uvedení na počest Bajonových sedmdesátin. Dalším bodem doprovodného programu měla být přednáška spisovatele Rudolfa Vévody zabývající se otázkami Polska a Československa v roce 1956. Nakonec se však neuskutečnila z důvodu nemoci.³⁹

LFŠ Uherské Hradiště se za svou osmiletou éru jednoznačně posunula na žebříčku kvality. Rozhodně největší změnou bylo sestavení pevných programových cyklů. Zde se dá pozorovat, že byly nově vytvořeny dva – Visegrádský horizont zároveň s jeho dalšími cykly a Spektrum. Z řad dramaturgů je vidět velká snaha o propagaci polské kinematografie. Chtějí seznámit zejména mladší publikum nejen s polskými filmy, ale i kulturou (např. prostřednictvím Polského dne, který je realizován od r. 2005). S tím přímo souvisí i hojně zařazování polských filmových novinek do programu festivalu. Nicméně, neopomíjejí se ani starší snímky. Skvosty polské filmové tvorby se každoročně objevují v Retrospektivách daných umělců. Na tuto skutečnost

---

³⁹ Veškeré informace o programech LFŠ Uherské Hradiště (2008–2016) čerpány z katalogů festivalu a webových stránek.

navazuje i fakt, že za posledních osm let do Uherského Hradiště zavítalo nepřeborné množství hostů. Mezi ty nejvýznamnější patřili mj. Jerzy Stuhr, Jerzy Hoffmann či Janusz Majewski. Touto cestou se pak divák seznamuje jak s filmy, tak i s jejich tvůrci. Doprovodný program byl taktéž rozmanitý. V rámci školy proběhlo několik zajímavých přednášek, např. na počest polského režiséra Krzysztofa Kieślowského. Mimo to, další věcí, která výrazně dopomohla k povědomí o festivalu, byl nový a modernější vizuál Katalogů LFŠ a webových stránek.

Festival LFŠ Uherské Hradiště v posledních několika letech se může řadit k nejúspěšnějším nesoutěžním festivalům v České republice i v Evropě. O tento status se zasloužil celý organizační tým festivalu, který se neustále snaží přicházet s něčím neotřelým a lákavým do dalších ročníků.

5 ZÁVĚR

Cílem této práce bylo zmapovat historii a současnost polské kinematografie v rámci jednoho z největších nesoutěžních festivalů v České republice – Letní filmové školy Uherské Hradiště. Mimo to by práce měla sloužit široké veřejnosti k jednoduché a rychlé orientaci v problematice polské sekce na této filmové přehlídce.

Polská kinematografie prošla během dvou desítek let třemi různými fázemi. První fázi můžeme přiřadit k 90. létům 20. století. V tomto období se polská produkce představuje na festivalu jen velmi zřídka. Důvodů je několik. Přes ty politické až k tomu nejpalcivějšímu. Tím nejpodstatnějším je totiž neznalost polského filmu v českých kruzích, a především pak jakýsi předsudek proti této tvorbě. Ona neatraktivnost se postupem času, a hlavně díky tvrdé práci dramaturgů pomalu vytrácí. I přesto však v programu nalezneme jen pár zástupců z Polska. Zaměříme-li se na program podrobněji, zjistíme, že byl složen hlavně z titulů, které byly před rokem 1989 v tehdejší ČSSR zakázány. Jednalo se mnohdy o díla autorů, jež spadala do uměleckého proudu Kino morálního neklidu.

LFŠ se stává známou i za hranicemi a do Uherského Hradiště přijíždějí první hosté. V roce 1994, jako vůbec první zástupce Polska, přijme pozvání filmový režisér Krzysztof Królikiewicz.

Nové milénium vnáší do LFŠ další změny. Tou první je založení Výroční ceny AČFK, jež je udělována za přínos pro filmovou tvorbu. V roce 2003 ji v Uherském Hradišti osobně přebírá režisér Krzysztof Zanussi. Je očividné, že se škola snaží co nejvíce otevírat světu a nalákat i zahraniční návštěvníky. Tomu napomáhají i anglické překlady filmů.

Rok 2007 je rokem bouřlivých zvratů. Festivalu se mění vedení a ani polská sekce nestagnuje na místě. Změna přináší polské sekci nový náboj a ta jenom vzkvétá. Snahou je prezentovat divákům jak novinky ze světa polského filmu, tak připomínat i skvosty z dob minulých. Nezapomíná se ani na filmové osobnosti, kterým je vzdáván hold v tematicky sestavených retrospektivách.

Je očividné, že díky novému vedení se polská sekce stala na LFŠ stálicí a nelze si bez ní program představit. O udržení tak kvalitní úrovně prezentace polské tvorby na festivalu se samozřejmě snaží i současný dramaturg Petr Vlček a celý tým pracující na polské sekci. A nutno dodat, že se snaha vyplácí.

V současnosti je LFŠ velmi oblíbeným nesoutěžním festivalem, na který se sjíždí návštěvníci z celé České republiky a Evropy. Pokračuje dál ve svém neustálém vývoji

a nezapomíná na svou hlavní vizi: vzdělávat společnost prostřednictvím různorodých filmů.

6 BIBLIOGRAFIE

TIŠTĚNÉ ZDROJE

Publikace

1. FIEDLER, Rudolf. *40 letních filmových škol 1964–2004 ve vzpomínkách a dobových ohlasech*. Uherské Hradiště: Městská kina Uherské Hradiště, Asociace českých filmových klubů, 2004. ISBN 8023939572.
2. *Katalog 31. Letní filmové školy Uherské Hradiště*. Uherské Hradiště: Agentura NP, Staré Město, 2005.
3. *Katalog 32. Letní filmové školy Uherské Hradiště*. Uherské Hradiště: Agentura NP, Staré Město, 2006. ISBN 80-239-401-7.
4. *Katalog 33. Letní filmové školy Uherské Hradiště*. Uherské Hradiště: Asociace českých filmových klubů, 2007.
5. *Katalog 34. Letní filmové školy Uherské Hradiště*. Uherské Hradiště: Agentura NP, Staré Město, 2008.
6. *Katalog 35. Letní filmové školy Uherské Hradiště*. Uherské Hradiště: Agentura NP, Staré Město, 2009. ISBN 978-80-904412-1-7.
7. *Katalog 36. Letní filmové školy Uherské Hradiště*. Uherské Hradiště: Agentura NP, Staré Město, 2010.
8. *Katalog 37. Letní filmové školy Uherské Hradiště*. Uherské Hradiště: Agentura NP, Staré Město, 2011.
9. *Katalog 38. Letní filmové školy Uherské Hradiště*. Uherské Hradiště: BastArt.cz, 2012.
10. *Katalog 40. Letní filmové školy Uherské Hradiště*. Uherské Hradiště: Agentura NP, Staré Město, 2014.
11. *Katalog 41. Letní filmové školy Uherské Hradiště*. Olomouc: EPAVA Olomouc, 2015.
12. *Katalog 42. Letní filmové školy Uherské Hradiště*. ASALONTA, 2016.

Články

1. (ak.) Mladí filmoví nadšenci se sešli pod šapitó: V Uherském Hradišti byl zahájen 26. ročník Letní filmové školy. *Slovácké noviny*. 2000, **10**(61), 1.
2. Petr Čech. Startuje letní filmový maraton. *Slovácké noviny*. 1999, **9**(61), 2.

3. Roman Fojta. DRŽITELÉ OSCARŮ V HRADIŠTI. *Slovácké noviny*. 1995, 5(57), 1.
4. (háj.) Letní filmová škola zahajuje. *Slovácké noviny*. 1994, 5(57), 1.
5. (háj.) Letní filmová škola zahajuje. *Slovácké noviny*. 1994, 5(57), 4.
6. Miroslav Potyka. LFŠ začne 24. července. *Slovácké noviny*. 1998, 8(60), 9.
7. Miroslav Potyka. Záplavy vystěhovaly Letní filmovou školu. *Slovácké noviny*. 1997, 7(59), 12.
8. Filmové léto 1992. *Slovácké noviny*. 1992, 3(29), 1.

INTERNETOVÉ ZDROJE

1. Filmovou školu oživí čínské filmy. *IDNES.cz: Kultura* [online]. 2004, 1 [cit. 2017-01-16]. Dostupné z: http://kultura.zpravy.idnes.cz/filmovou-skolu-ozivi-cinske-filmy-d5t/filmvideo.aspx?c=A040615_113915_filmvideo_gra.
2. Filmy: Amatéř. *Asociace českých filmových klubů* [online]. 2015 [cit. 2017-02-06]. Dostupné z: <http://www.acfk.cz/filmy/amater/>.
3. *Katalog 39. Letní filmové školy Uherské Hradiště*. Uherské Hradiště: BastArt.cz, 2013.
4. Kluby sesadily Králíka z čela filmové školy. *IDNES.cz* [online]. 2007 [cit. 2017-02-07]. Dostupné z: http://kultura.zpravy.idnes.cz/kluby-sesadily-kralika-z-cela-filmove-skoly-fe5/filmvideo.aspx?c=A071029_163225_filmvideo_kot.
5. Králík je jen pro silné žaludky, říká dramaturg filmovky. *TÝDEN.cz* [online]. 2017 [cit. 2017-02-14]. Dostupné z: http://www.tyden.cz/rubriky/kultura/kralik-je-jen-pro-silne-zaludky-rika-dramaturg-filmovky_73892.html.
6. KRÁLÍK, Jiří. Nechci vyvolávat konflikty. *Britské listy: deník o všem, o čem se v české republice příliš nemluví* [online]. 2008, 1 [cit. 2017-02-14]. ISSN 1213-1792. Dostupné z: <http://blisty.cz/art/41849.html>.
7. KONCEPT FILMOVÝCH BLOKŮ. 42. *Letní filmová škola* [online]. Uherské Hradiště: Asociace českých filmových klubů, 2016 [cit. 2017-03-25]. Dostupné z: <http://www.lfs.cz/program/prehled-programovych-bloku/>.
8. Letní filmová škola funguje dál i bez Králíka. *Aktuálně.cz* [online]. 2017 [cit. 2017-02-12]. Dostupné z: <https://magazin.aktualne.cz/kultura/film/letni-filmova-skola-funguje-dal-i-bez-kralika/r~i:article:612676/?redirected=1478970280>.
9. MALŮŠEK, Marek. *Fotografické výstavy na Letních filmových školách v Uherském Hradišti* [online]. Opava, 2008 [cit. 2016-11-09]. Dostupné z:

<http://itf.cz/dokumenty/marek-malusek-fotograficke-vystavy-na-letnich-filmovych-skolach.pdf>. BAKALÁŘSKÁ TEORETICKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE. Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Institut tvůrčí fotografie.

10. STUDENÁ, Ivana. *LETNÍ FILMOVÁ ŠKOLA* [online]. Brno, 2010 [cit. 2017-03-07]. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/110438/ff_m/LFS_komplet.pdf. Magisterská diplomová práce. Masarykova univerzita.

OSTATNÍ ZDROJE

1. KORENÁ, Radana. *Vyjádření k minulému a současnému vedení LFŠ* [e-mailová korespondence]. 2017. [cit. 2017-02-08].

7 SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Koncept programových bloků.....	27
---	----

8 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 – Seznam filmových cyklů na LFŠ (2008–2016)

(vloženo externě na CD)

Příloha 2 – Abecední rejstřík promítaných filmů na LFŠ (2008–2016)

(vloženo externě na CD)

Příloha 3 – Rozhovor se současným dramaturgem polské sekce LFŠ Petrem Vlčkem

9 PŘÍLOHA 3

ROZHOVOR SE SOUČASNÝM DRAMATURGEM POLSKÉ SEKCE LFŠ PETREM VLČKEM

- **Co všechno obnáší vaše práce dramaturga?**

Moje pozice je trochu hybridní a každý z našeho dramaturgického týmu to má trochu jinak. Já se například starám i o zajištění finančních prostředků a spolupráci s polskými partnery. To znamená, že jsem taktéž zodpovědný za přípravu žádosti o dofinancování pro PISF, Česko-polské fórum (MZV ČR) a Polský institut v Praze. Následně pak hlídám i čerpání financí a vyúčtování. Ale standardně jako dramaturg připravuji programové návrhy, k vybraným blokům si musím nějaké věci dostudovat, jezdím na festivaly do Polska, neustále se zajímám o kulturní a společenské dění v Polsku. Mým úkolem je zajistit filmové kopie, jejich dopravu, překlad do češtiny, pozvat a zajistit hosty. Dále se pak sepsat texty pro katalog, web, propagaci apod. Přichystat doprovodný program (výstavy, přednášky, koncerty atd.). V průběhu festivalu se pak starám o polské hosty, dělám odborné úvody k filmům, příležitostně tlumočím.

- **Podle čeho se určují témata, která se následně objeví na festivalu?**

Festival má svoji dramaturgickou koncepci. Shodou okolností se připravuje nová. Já se snažím tuto koncepci naplnit. Připravím programové návrhy a s programovou ředitelkou pak něco společně vybereme. Jelikož víme, kolik se stihne na festivalu odpromítat, dostanu tak celkový počet filmů, které můžu uvést. Ale někdy se to mění a docela se o počty i licituje.

- **Podle jakých kritérií se vybírají dané filmy a hosté?**

To vychází z konceptu a pak z vybraného návrhu. Já následně připravím výběr konkrétních filmů a návrh, koho bychom mohli pozvat. S hosty je to složitější, často nemají čas, točí a nemůžou přijet. Nebo jsou v létě někde na dovolené. K novým filmům se vždycky zve delegace, to je jednoduché. K starším filmům, retrospektivám se snažím vybrat nějakého odborníka – nemusí to být ani Polák.

- **Jak je to s opakováním filmů na festivalu?**

Podle mě jich tolik není. Snažíme se hlídat, aby se moc neopakovaly, ale někdy do toho jdeme znovu. Příčin bude několik. Opravdu zajímavé filmy se nebojíme po několika letech zopakovat – nedostanou se vždycky všichni na všechno, lidé si rádi dobré filmy zopakují a přichází noví mladí diváci. Další příčinou můžou být hosté.

Když máte možnost skvělého hosta, tak klidně film zopakujete. Nebo se film hodí k tématu, či je nově uveden do distribuce v ČR apod.

- **Jak dlouho trvá příprava na nový ročník festivalu (kdy se začínají oslovovat hosté, vybírat filmy atd.)?**

Je to celoroční práce, takže už v průběhu festivalu člověk přemýšlí, co by se mohlo udělat za rok. Na podzim se připravují návrhy a zvou první hosté. Na konci roku mě čeká vyúčtování grantů a pak hned nové žádosti. Na podzim taky jezdím na polské festivaly (Gdyně, Varšava). Někdy v únoru už máme výběr konkrétních filmů. Pak řeším práva, sháním náhledové kopie a pak projekční kopie. Zveme k filmům hosty apod. Na jaře si pak nechávám prostor pro nějaké jarní novinky. Takže pár filmů ještě ladíme v průběhu, protože někdy nám film na LFŠ nedají. Existují jisté festivalové strategie. Takže ulovit nějakou čerstvou novinku – pro českou premiéru – je pak úspěch. Většinou se mi to ale podaří.

- **Jak probíhá překlad filmů?**

Překlady se řeší až skoro nakonec. Někdy od května. Sháním pro překladatele dialogové listiny a náhledové kopie. Za normálních okolností se o to stará koordinátorka překladů a tlumočení, ale protože se už s polskými překladateli známe, tak to u polské sekce řeším sám. Rovnou to přeposílám překladatelům sám a koordinátorku dávám do kopie. Ona s nimi pak řeší všechny další náležitosti – jazykové korektury, dramaturgii titulků, jejich odměny, ubytování apod. V průběhu festivalu se pak musí některé titulky při projekci klikat. Tlumočí se někdy úvody, diskuze, přednášky či rozhovory.

- **Jsou k dispozici statistická data návštěvnosti polských snímků na LFŠ?**

Přesná čísla jsou k dispozici u organizátorů. Nicméně to jsou jen odhady. Zobecnil bych to tak, že víc táhnou novinky, pak hodně známé filmy. Archivní filmy, i když jsou to pecky, které jinde není možné na plátně v ČR vidět, už tak navštěvované nejsou. Ale ovlivňuje to hodně faktorů – doba uvedení, konkurenční program, sál, počasí atd.

10 ANOTACE

Práce si klade za cíl zmapovat přítomnost polské kinematografie na jednom z největších nesoutěžních filmových festivalů v České republice – Letní filmové škole Uherské Hradiště. Seznamuje čtenáře z řad široké veřejnosti s historií a vývojem festivalu, s hojnými změnami či četností polských snímků a pozvaných hostů. Dále pak dává prostor pro pochopení celého procesu vytváření programu.

Neméně důležitým cílem práce je taktéž snaha o to, aby se polská kinematografie dostala více do povědomí veřejnosti.

Externě vloženými přílohami práce na CD jsou rejstřík filmů a seznam jednotlivých filmových bloků. Součástí práce je taktéž rozhovor se současným dramaturgem polské sekce LFŠ Uherské Hradiště Petrem Vlčkem.

Klíčová slova: film, Letní filmová škola Uherské Hradiště, polská kinematografie, osobnosti polského filmu, dramaturgie

ABSTRACT

The main goal of this thesis is to survey the history and presence of Polish cinematography in one of the largest film festivals in Czech Republic – Summer Film School Uherské Hradiště. The evolution and history of the festival, together with many changes along its course and a brief overview of guests is presented to a broad variety of readers. Furthermore, the reader can look behind the scenes of creating and assembling a program of such a festival.

Another aspect, which is just as important, is the effort to popularize and spread the beauty of Polish cinematography among broader audience.

The appendix of this work is included on the compact disk, containing index of films and a list of all film blocks. Another part of the thesis is an interview with the present dramaturge of the polish section of Summer Film School Uherské Hradiště.

Key words: film, Summer Film School Uherské Hradiště, Polish cinematography, personalities of Polish cinema, dramaturgy

STRESZCZENIE

Celem pracy licencjackiej jest opisanie obecności kina polskiego na jednym z największych niekonkursowych festiwalu w Czechach – Letniej Szkole Filmowej Uherské Hradiště. Praca umożliwia czytelniku zapoznać się z historią i rozwojem festiwalu, oraz z obszernymi zmianami czy obecnością filmów polskich i zaproszonych gości z Polski. Ponadto daje przestrzeń dla zrozumienia całego procesu tworzenia programu.

Nie mniej ważnym celem pracy jest również staranie się o to, żeby kino polskie weszło więcej do świadomości publicznej w Republice Czeskiej.

Pracę uzupełnia płyta CD ze spisem poszczególnych bloków filmowych oraz indeksem filmów. W pracy znajduje się również wywiad z obecnym dramaturgiem sekcji polskiej Letniej Szkoły Filmowej Uherské Hradiště, Petrem Vlčkem.

Słowa kluczowe: film, Letnia Szkoła Filmowa Uherské Hradiště, kino polskie, osobowości kina polskiego, dramaturgia festiwalu filmowego